HET
THEATREOFT
Toon-neel, waer in ter eender de ongelucken ende elenden die den werelts geſinden ende booſen menſchen toecomen : ende op dander ſyde tgheluck, goet ende ruſte die de gheloouighe ghenieten, vertoont worden. Niet min profijtelyck dan verheuchelyck voor alle lief hebbers des goddelycken woorts, der Poëteryen ende Schilderyen.

Door H. Ian Vander Noot.

TIS AL VERGANCKELYCK SONDER DE LIEFDE GODS.

S.Pauwels.2.Timo.3.

Alle Schrifture van Godt ingegheuen, is oirborlyck tot leeringe, tot straffe, tot beteringhe, tot onderwijsinge inder rechtuerdicheyt, op dat de mensch Gods gans volmaeckt sy, ende bereyt tot alle goede wercken.

S.Ieromimus in de Prologe op Esaiam *in de vierde Tome.* seyt:

Datmen eerst lese eermẽ veracht oft misprijst, op datmen niet gheacht oft gehouden en worde deur nijt te veroordeelen de saken diemen niet en weet.

Doctor Gerardus Gooſſenius. Philoſophus.
Medicus ende Poët modern. Tot den
ſtudieuſen Leſer.

COmpt Edel artiſten die in conſten groyt,
Oft die ſyt beſpoyt met begheerte om weten,
Oüerleeſt dit boeck waer inne dat vloyt
Die fonteyn alder conſten, vol ſecreten:
Hier ſiedy hoe elcke Nymphe is verdeten,
Den Poët te hulpen ſyn werck volbringhen.
Arithmetica leuert hem het ghetal onghemeten,
Grammatica wilt een ſoete tale ghehinghen,
Rhetorica wilt goy ordene daer onder minghen,
Dialeſtica maect ſyn reden vaſt en warachtich,
Deur Phiſica onderſoect hy die nature der dinghen,
Dus deurleeſt en verſtaet hē met ſinnē aendachtich.

Noch ſuldy vinden dat hy is bemint,
En troulijck gheſint tot die conſt der Muſycken,
Siet dan hoe ghepareert haer pictura hier vint,
En architectura niet om verrijcken.
VVaer was oyt Poët dit poëts ghelijcken?
In die borſt van Belgica d'Neerlants quartier,
Ontwaect nv Rhetorica wilt droefheyt ſtrijcken,
En oock alle minnaers onder v banier,
Maer Wat naer Zoilus fenijn is ghier,
Moet terſtont vluchten als thert voor die honden,
VVant alle Poëten draghen den Laurier,
Die ſynen blixem weerſtaet tallen ſtonden.

Wiet denct, niet crenct.
Gooſſenius.

Lucas d'Heere, op de Visioenen van mijn Heere VANDERNOOT.

ODE.

GHy die droncken sijt van den wijne
Of oock van den boosen venijne
Deser weerlijcker ouerdaet,
Houerdije ende pomperije,
VVellusten oft oock boeuerije,
Hoort hier & leße en die verstaet.

Merct wat het is voor een sottinne
Voor een stuck hoers vwe werdinne
De werelt, die ghy soo seer begheert:
En op & wel lacht weynich tijden
Maer welcke, naer een cort verblijden,
Ghewoonlyck scheedt met eenen steert.

Comt hier ter scholen met verlanghen,
Alle die Babel noch aenhanghen,
En volghen na den helschen draeck
Om de brocken die daer af commen,
VVelcke nochtans (ten baet gheen rommen)
Hebben bitteren achtersmaeck.

Ghy sult hier reyn hooren verclaren
Hoe alle de boosdoenders varen
Die, al hebben sy wat heuren loop,
Ten leesten selfs worden gheuanghen
Int net dat sy voor ander hanghen,
En houden soo den quaetsten coop.

Hier

Hier hoort ghy hoe dat Gods ghemeente
Al lijdt sy hier druck en vercleente,
Dies niet te min in deucht beelyft:
Ende dat God syn ondersaten
Hier nymmermeer en sal verlaten,
Maer tot den eynde by heur blijft.

Alle menschen hier leeren meughen
In groote droefheyt, haer verheughen.
En weelde hebben in swaer verdriet:
Hier leertmen rijck syn in armoede,
Hoemen het quaet verkeert int goede,
En alle saken vint int niet.

Hier suldy leeren v aftrecken
Van de werelt en alle vlecken,
God aenhanghen, ende syn gherust
In den wille, en in d'werck des Heeren:
Ghy sult hier ock verstaen en leeren
VVat der sielen inwendich lust.

Cortlyck, dit is segghe ick ten fine,
Den hof daermen vindt Medicine
Tot alle sieckten van den gheest,
Daer ock by is achter en voren
Ghenoechte der ooghen en ooren
Voor de verstandighe aldermeest.

Dees weldaden die elck moet prijsen,
(Dewyle sy de siele spijsen)
Gheeft ons den hemel deur v handt

VAN-

VANDER NOOT, d'eerſte onſer Poëten,
Die te rechte van dichten weten
Begaeft met een God'lyck verſtant:

V penne, daer wÿ wt ſien bloyen
Alſulcke ſpruyten alſſer bloyen
Aen den voet van tvlighende peerdt
Drÿft haer vierighe ſchoon ader
Tot den hemel toe teenegader.
Dies elck te recht den ſmaeck begheerdt.

En die hem deur de leckernie
Der vremder ſchoonder Poëſie
Ons vlaemſch oud dichten heeft verſmaedt
Sal in deſe v Muſa (ghepreſen
By al' die ghelooft moghen weſen)
Scheppen ghenoechte en ſyn verſaedt.

VVant ghy betoont hier dat ons tale
Niet toe en gheeft den Duytſchoft VVale
Grieck, Romain oft Italiaen:
Maer ſo rijck is met haer ſelfs ſtruycken
Dat heur niet en reſt dan tghebruycken
Soot by v woord eerlyck ghedaen.

En ſchaemt v niet ghy Edel mannen,
In de plaetſe van ſchalen en kannen
Daer veel quaets af compt en gheen goet,
Iet bequaems wt den Gheeſt te dichten
Daer ghy de menſchen deur mocht ſtichten
So VANDER NOOT hier vore doet.

Vreeſt wt liefden de Heere.

CLARISSIMI POËTÆ D. IOANNIS VANDER NOOT PATRITY ANT: VIVA

HET BOSKEN VAN H. I. Vander Noot. *Inhoudende verscheyden Poëtixe Wercken.*

Met Gratie ende

PRIVILEGIE.

Au treſ-honorable & ver-tueus Seigneur, Monſeig.

Le Marquis de Northamptõ. &c.
Du conſeil priué de ſa Ma.
& Cheualier de L'ordre
de la Iartiere.

ODE.

SEigneur Marquis tes vertus manifeſtes,
Pour le preſent ie peus bien racompter,
Sans que ie voys des vieux fictifs Poëtes
En quelque endroit les fables emprunter,
Car la vertu & la ſcience bonne,
Et le ſçauoir, qui decorent ton nom,
Et ta grandeur trop d'arguments me donne,
(Dons du grand Dieu) pour châter ton renom.

Car pour certain tous les arts tu honores,
Et à bon droit tu es d'eus honoré,
Et que plus eſt, les ſciences decores,
Leſquelz vous ont richement decoré:
Les artz ie dy, qui par leur vertu tirent
Leurs amateurs au comble de bon-heur,
Les bons eſprits, les hommes qui aſpirent,
(Comme prudentz) au triumphe d'honneur.

Cer-

Certainement cil qui voira ton pouce
Gaillardement fredonner doucement,
Sur Leſpinet' qui viuement repouſſe
D'vn bon accord les ennuis lentement,
En iugeant, bien il dira que ſans ceſſe
Tu as voulu ſans ailleurs t'areſter,
Des ieunes ans la treſgentille adreſſe
(Treſ-genereux) de tel ieu frequenter.

Tu entens bien encor de la paincture,
Et du pinceau les touches & les traitz,
Et tu congnois par ta noble Nature:
Tous les ſecretz & Heroiques faitz,
Qui ſont eſcrits es liures ſans rien craindre,
Des gens lettrés & des hommes ſçauans:
Tu ſcais encor tout cela qu'ont ſçeu faindre
Les Poëtes ſaintz des Dieux & des viuans.

Tu ſçais encor les artz Mathematiques,
Semblablement tous les ſignes des cieux,
Tous leurs aſpectz & cours Aſtronomiques,
(Noble Seigneur) ne deçoiuent tes yeux:
Et que plus eſt, tu ſcais les planiſperes,
Le vray compas & tous les inſtrumens,
Et l'aſtrolab' qui des cieux ſtelliferes,
Aux Aſtromins donnent enſeignement.

Et

Et que plus eſt, de la Geometrie
I'u entens bien les reigles & rayſons,
Auſſy ſcais tu encor'la Symetrie
D'vn iuſt compas des ſuperbes mayſons:
Et d'autre part tu peux les plants reduire
Des grands Citez au pied grand ou petit,
Voire & pourrois bien les faire couſtruire.
Et façonner ſelon ton appetit.

Mais que plus eſt, tous les biens dont le pere
(L'omnipotent) t'ordonne poſſeſſeur:
De tes douceurs en vie tant proſpere
Ne changent pas en nul temps la douceur:
Soubz laquelle pour le preſent i'illuſtre,
(Et à bon droit) tes honneurs triumphans
Pour à iamais d'vn perdurable luſtre,
Virilement malgre le cours des Ans.

Pour vray Marquis, ſi la faueur Celique,
Me fait ce bien que dedans l'vniuers,
Les diuers ſons de ma Muſe Lyrique
Soient publiez, ſus la douceur des vers,
Ie garderay que la force muette
Du temps, couuert d'vn long voile noirci,
Ne rende à luy ta memoire ſubiecte,
L'enuelopant d'vn ſilence obſcurci.

Or

Or viuez donc, viuez & te recrée,
Delecte toy te cognoiſtre enfançon,
(Noble Seigneur) de la troupe ſacrée,
Et de leur frer' Phebus Dieu de Delon:
En ce-pendant ie te prie & exore
Vouloir de moy prendre benignement.
Ce mien labeur, ceſte mien Ode encore,
Leſquelles i'offre à tes pieds humblement.

De Poêt, Tot den Leſer.

ELEGIE.

Eſer, ghelyckmen ſiet (vliegende al om') de bien
Indé velden ghebloeyt, voooſichtelyck verſpien,
Wt wat bloemkens dat ſy meugen ſuygen gereet
Meeſt heunichs (die van heur elc tõderkennẽ weet)
Alſoo meucht ghy hier oock plucken int ouerleſen
Van dit boeck, dat v beſt en orborlycxt ſal weſen.
Ghelyck een ſcoon ionck bos beſaeyt is en beplant
Met boomen, bloemen, cruyt en gras aen elcken cant
Der verſcheyden van reuck vã verwẽ en vã crachte
Alſo heb ic ooc dit boeck beplãt deur Phebus drachte
Met planten die ghegroeyt ſyn op verſcheyden tyt,
Inghendé altemet van liefde, en dan van ſtryt,
Altemet oock van God, met ſchoonder hermonyé
Maer dat ick was gheſint, ſchouwendé fantaſye:
Volghendé hier in na de Nature en den aert
Die wel in eenẽ beemt een cruyt voeyt dat beſwaert
Dy een cruyt dat verblyt: en eẽ cruyt dat vercouwẽ
Mẽ, by eẽ ander cruyt dat verwermt mãs en vrouwẽ:
Die inden hemel oock een ſterre heeft gheſtelt
Die minlyck is en ſuet, by een ſter' die verfelt,
Na dat my Iupiter beſpraeydé wt ſyn vaten,
Die my het beſté noch ſal ſchenken t'mynder baten.

Met

Maer soó veel isser af, dat alle schaeylyck cruyt
Venynich endé erch hier is ghebannen wt:
Soo dat niemant iet quaets hier wt en can gesuygen
Ten waer dat hy dat self wildé drayen en buyghen
Naer synen valschen aert syndé alsoó ghesint
Als een spinné venyn, die wel venyn ghewint
Wt de Lelien reyn, oft wt de sueté roosé.
Dus ontfanct desen boeck en op alsulcken poose
En tyt ouerleest hem als icken heb ghedicht:
Dwelck den tyt is die laes! de menschen ongestich
Besteden ydelyck met groote brasseryen,
Met droncken drincken ooc, endé met tuysscheryen
Met achterclap en twist, met stryt ẽ vulpsheit quae
Met ongheschickt rauot te houden vroech en laet,
Altyts met meerder cost, en met minder ghenuchte
Ommers voor alle mens die alle quaet gherachté,
Vã ongeschickt heyt vliet, en hem verblyt in deucht
Hier in te lesen dan ghy v vermaken meucht,
Tot dat ghy hooger werc vã my eens sult ontfangen
Dwelck ghy haest lesen sult, coem ick tot myn ver-
langhen.

VAERT WEL.

EPIGRAMME.

Ynde eenen dach aen de venſtére alleene
Sach ick voer my ſoo wonderlijcke ſaken
Dat ic daer af onſtelt Was en verſlagen.
Ter rechter hant ſach ick een hinde reene
Schoone ghenoech om Iouem te doen blaken:
Twee honden ſnel quamen dees hinde iaghen,
D'een Wit, d'een ſWert, die met nijdighe treken
De gente beeſté in de dyen ſo beten
Dat ſyſe ſaen brachten met een droef vluchten
Onder een roetſé, en hier quam de doot breken
De ſchoonheyt groot in deſe hinde geſeten:
Dies heur miſual my hertſWerich doet ſuchten.

EPIGRAMME.

Voorts ſach ick noch een ſchip in volle zë
Van out iuoir ghemaeckt en eben houte:
Met t'ſeyl van gout, en met touwen van ſye:
De zee was calm, d'weer was ſtil ende in vrë,
De locht was claer ſonder wolcke oft floute:
T'ſchip was beuracht met ware ſchoon en blye,
Maer eenen ſtorm comende wt den ooſten,
Beruerde ſo de zeé ende de lochte,
Dat ſy dit ſchip teghen een roetſe dreuen,
O hertſweer groot! droefheyt ſonder vertrooſten!
Te ſien ſo ſaen vergaen (alſo my dochte)
Den grooten ſchat bouen al hooch verheuen.

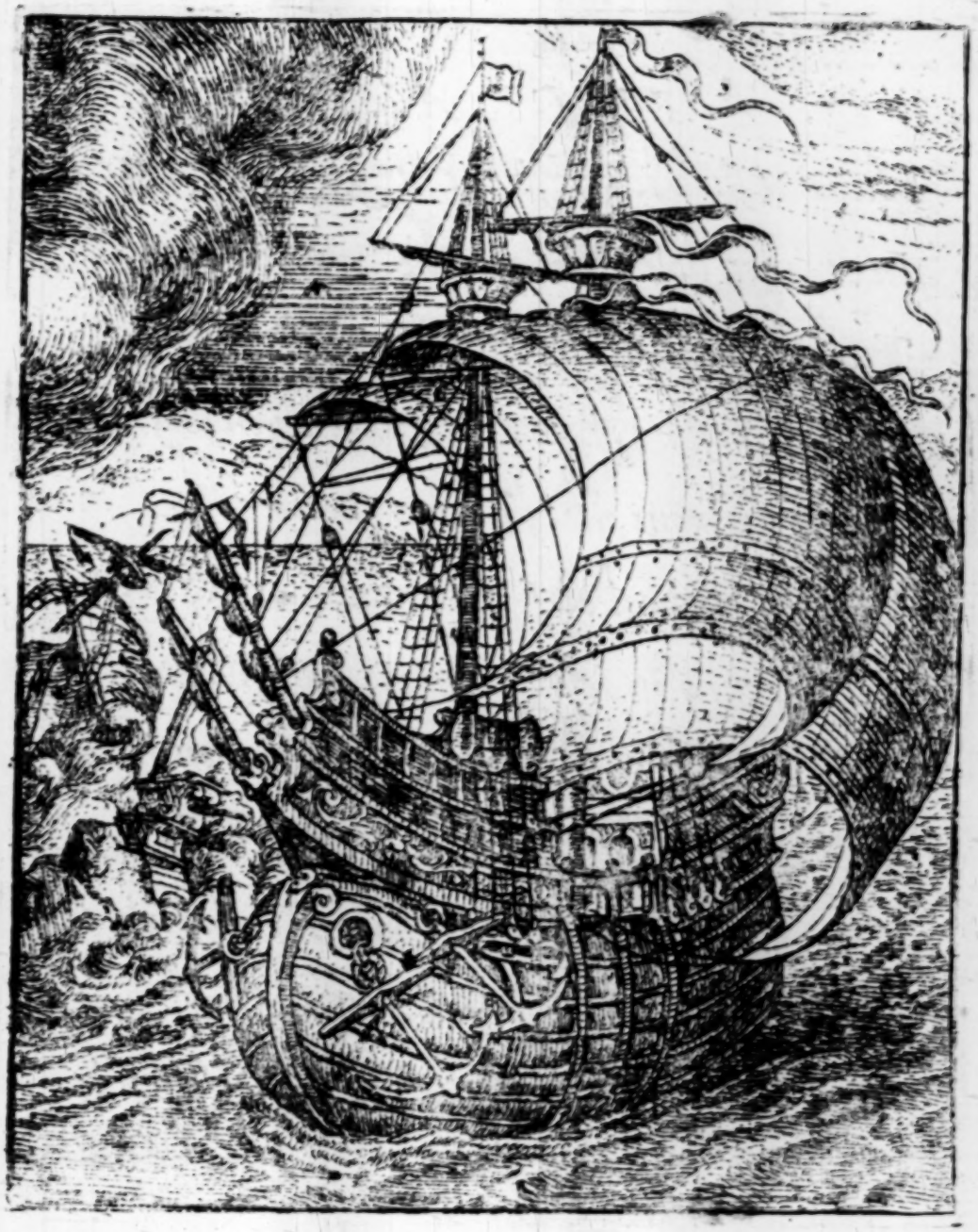

EPIGRAMME.

Hier nae ſach ick heylighe taxkens ſpruyten
In een nieu boſch vut den groenen lauriere,
T'ſcheen eenen boom van T'paradys te weſen:
Onder ſijn ſchay hoordé ick ſinghen en fluyten
De voghelkens, met ſo ſoeten ghetiere,
Dat ick gheheel verfrayt werde deur deſen:
En veſtendé op deſen boom myn gheſichte,
Begoſt ſeer ſaen de locht ſoo te verkeeren
In duyſterheyt, en den blixem verbrande
Dees plante reyn ghegroyt hooghé ende richte,
Dwelcke mijn hert quelen doet met verſeeren,
Want ſulcken boom en vindtmen in den lande.

EPIGRAMME.

Int ſelfde boſch ſpronck een clare Fonteyne
Uuyt eenen ſteen, d'water (de vreucht der vijuers)
Verſpreyde hem makende ſoet gheruchte,
By dees' plaetſe ſo ſchoon, ſo verſch en reyne,
En quamen noch herders, noch oſſen dryuers:
Maer Nimphen gent ſonghen daer met ghenuchte.
Hier ſetté ick op mynen ſin en behaghen,
En als ick my hier meeſt in gonck verblyen,
So ſach ick laes! op gaen den gront der eerden,
Die de Fonteyné en plaetſe wech quam draghen:
Dies ick verdriet en pyne noch moet lijen,
Ende tghepeys doet my droefheyt aenueerden.

EPIGRAMME.

Siendé in dit boſch eenen Phenix ſeer ſchoone,
Met vleughelen van purpur, en van gouwe
Hebbende t'hooft, meyndé ick eerſt werf te ſine
Eenich lichaem ghedaelt vuyt ſ'hemels throone:
Tot dat hy quam daer den laurier met rouwe
Verſlaghen was, en die Fonteyn ten fine.
Wat ſegh ick meer? alle dinck loopt ten ende.
Als den Phenix quam daer de tacken laghen,
Dẽ ſtruyck verſcheurt, eñ het verſch water droo
Hem ſelven daer met ſynen beckeſchende,
Deur cryghelheyt, en verdween met miſhaghen.
D'welcke my deert, dies ick nv pijne dooghe.

EPIGRAMME.

Int leſt ſach ick int gras tuſſchen de bloemen
Peyſende gaen een alſoo ſchoonen vrouwe,
Dat ick om heur denckende beuè en brande:
Soeté in heur ſelf, maer dorfte heur beroemen
T ſeghen de liefdé, heuren cuers ſcheen van gouwe
En ſneeu ghewrocht, ghemenckt menigherhande,
Maer d'opperlijf was heel bedeckt rontſomme.
Met een wolcke neuelachtich onblye.
En ſy ghequetſt inden voet van een ſlanghe,
Queelde ghelijck een afgheplucte blommie:
Dies ſy verheucht ſpranck int ruymé en int wye.
Ay! hier en blijft toch niet dan droefheyt banghe.

Segt vry mijn liet, dees ſes groote gheſichten,
Mijnen Heer ſoo iammerlyck onſtichten,
Dat tſteruen hem voer d'leuen ſou ghenoegheu.

SONET.

T'was inden tijt als Gods ghift' t'onſen loone
Ten ſoetſten compt in ons ooghen gheſtreken,
Doendé in ons ſoo een ſoet vergheten leken,
(Deur ſaechtẽ ſlaep) des daechsarbeyt gewoone:
Als eenen gheeſt hem my vertoonde ſchoone
Ontrent den vloet die d'ou Roomẽ comt breken,
Noemende my by mijnen naem, quam ſpreken
Segghende my, ſiet nae des hemels throone:
Siet riep hy my, ſiet en wilt wel bemercken
Al datter is onder des hemels ronde,
Siet hoet al niet en ſijn dan ydel wercken.
En als ghyt merct, en verſtaet deur d'anſchouwen:
Ghemerct dat God alleené is ons gheſonde,
En ſtelt niet el dan op hem v betrouwen.

SONET.

Op tſop van eenen berch ſach ic ſtaen een Fabrik
Hõdert vademẽ hooch, die niet om verplaiſante
Op ſchoon pilaren ſtont van fyne Diamanten:
En tfatſoen vã dit werck was gemaect na Dorike
Den muer en was oock niet van marmer autentik
Mer was vã claer criſtal, blinckẽde vãde planten
Tot op het hoochſte ſop ſeer luſtich t'allen cãten,
Staendé op hõdert trappẽ vã ſyn gout wt Afrike.
De ſchutſels waren gout, ende den ſolder hooghe
Was met platen vã gout becleet ſeer ſcoõ in d'ooge
Ende den vloer die was van Iaſpé en Eſmeraudẽ.
O werelts ydelheyt! een onuerhoet eertbeuen
Dede dit luſtich werck tot indẽ gront toe ſneuen,
Dies d'eerdé eñ den gront des gouts claerheit ver-
(grauden.

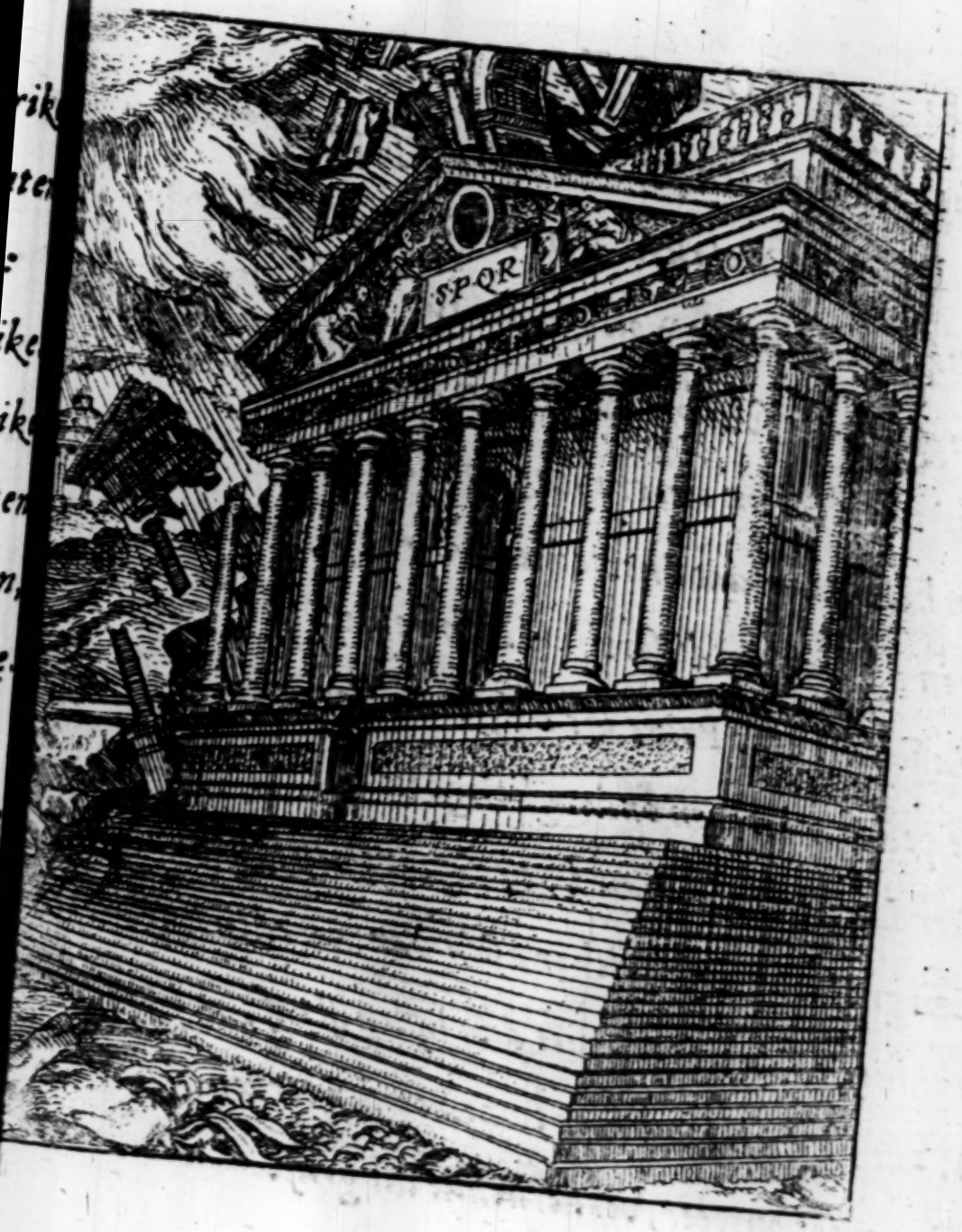
SPQR

SONET.

Voorts ſach ick noch een poyncte reyn gheſlepen
Van Diamant, wel ruym tien voeten wijt:
Wiens hoochde in de wolcken die tijt
Den gheſichte ſcheen te weſen vernepen.
Op dees' naelde ſtont een cruycke gheſchepen
Van het metael dat t'herte meeſt verblijt,
En in dit vat werdt ſorchvuldich beuriyt
D'aſſchené eens Prins, oft Keyſers onbegrepen.
Voor t'pedeſtael waren onder gheleghen,
Vier Leeuwen fel van d'beſte gout gheſleghen.
Een graf weerdich ſulcker aſſen van weerden.
Laes! hier en duert toch niet dan lijden, ſtraf,
Want iek ſach laes! neer comen op der eerden
Een groot onweer, verderuende dit graf.

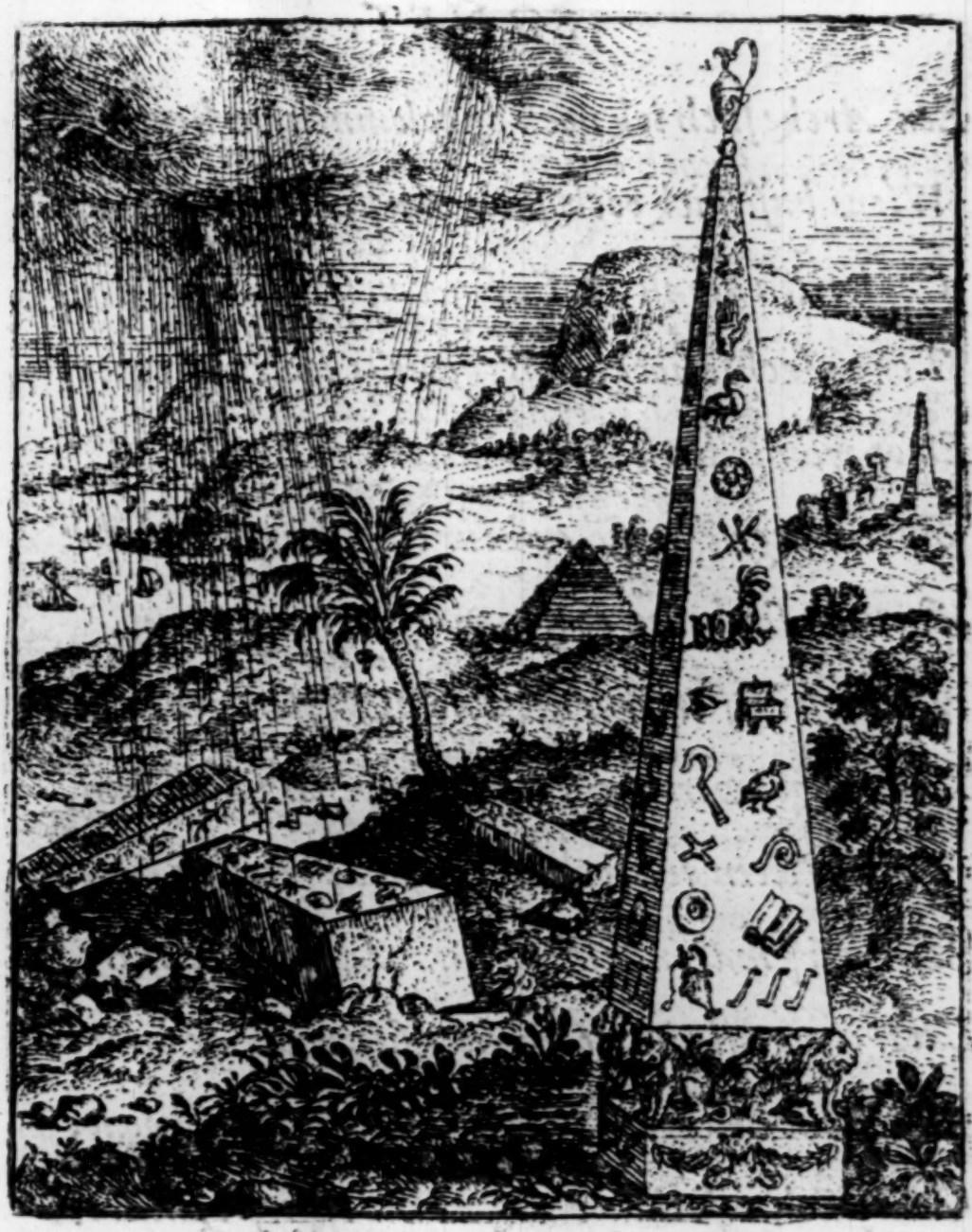

17

SONET.

Een Arcke ſach ick noch op colomnen verheuen,
Wiens baſen ick oock ſach van fijn gout altemael:
Capiteelen albaſt, de Friſen van Criſtael,
Ter gedachtẽ booghwijs, gewelft ende beſcreuen:
En op weer ſyden ſtont een victory' gedreuen
Met vleugelẽ verſiẽ, en heur cleet was Nimphael:
En noch ſat bouen op den waghen triumphael,
Dẽ outſtẽ lof en prys der Rooms Keyſers gebleuen.
Tẽ ſceen geẽ wercmans werck te weſen vã dit lant,
Maer t'ſceen gewrocht te ſynvã de geleerde hant,
Die ſcerp makende ſmeet den vaderlykẽ dondere.
Laes! ic en wil niet ſcoons meer ſien onder dẽ troone
Na dat ic heb geſien eẽ werck ſoo rijck en ſchoone,
Met ſulcken ſnellen valkeerẽ het opperſté ondere.

SONET.

Hier nae ſach ick den Dodiennen boom
Sijn ſchaduwé op ſeuen ſchoon berghen ſpreyen,
En met ſyn loof gecroont Princen verſcheyen,
Op den cant van der Auſonien ſtroom.
Menighe poinct', Tropheé, en ouden droom,
Menighen roof om den lof te verbreyen,
Die de vrome verwachten en verbeyen,
Die comen ſijn van Heer' Anchiſes oom.
Ick was beruert te ſien ſoo vremde ſaken,
Als eenen hoop groué en barbare boeren
D'eere des booms quam ſcheynden en beroeren:
De wortele hoordé ick ſuchten en craken,
En ſach daer nae den ſtruyck die ſij verſtiten,
Weer groyende in twee boomen op ſchiten.

SONET.

Den voghel die de Sonne can aenſcouwen,
Sach ick noch bloy de lochté vaſt beſoeken,
En int vlieghen hem alleinskens vercloeken,
Willende noch ſyns moeders leeré onthouwen:
Ick ſach hem voort groyende ſonder flouwen,
Hem verheffen bouen der berghen hoeken,
En vlieghende, ſijn vleughelen ontcoeken,
Tot daer Iuppin ſynen tempel wou bouwen:
Daer verdween hy, corts heb ick hem vernomen,
Tuymelende, blakende neerwarts comen,
En half verbrant, doot vallen op de pleyne:
Ick ſach ſijn lijf in aſſchen gans verkeert,
En den voghel die de duyſterheyt eert
Sach ick groyen van ſijn aſſchen onreyne.

SONET.

Noch heel onſtelt ſynde van dees gheſichten,
Sach ick voer my een lichaem grof en ſwaer,
Seer lanck gebaert, met lanck ende verlockt h
Tuoorhooft gheployt met Saturnus gherichte
Lenende op een cruyke (tot verlichten)
Waer wt hy ſchonck een water groot en claer,
Dwelck bayen gaet den oeuer hier en daer,
Daer den Troiaen tſeghen Turnũ moſt vicht
Een woluinne ſoochde t'eynden ſijn voeten,
Twee kinderkens, d'een hant droech tot verſ
Den boom des peys, d'ander den palmboõ ho
Ende ſijn hooft was ghecroont met Laurier,
Den Palm die viel en oock den Oliuier,
Ende den tack van Laurieren werdt drooghe.

SONET.

Een Nimphe ſeer beſchreyt ſach ick op een riuiere,
Dewelcké heur hãdẽ wronck met deerlykẽ miſbare
En cretſté heur ſeluẽ, en trock heur ſeer met dẽ han
Mengdé haer clachte oock met des waters getiere:
Laes! waer is d'aenſicht nv van ſoo goede maniere,
Waer is dees hoocheit nv en lof (ſprack ſy int clare)
Daer in beſloten was eeré en gheluck eenpare,
Als alle menſchen my en God aenbaden ſchiere?
Waſt niet genoch dat my tweedracht en muyterye,
Voer de werelt ghemeyn gauen tot roeuerye?
Sonder dat dees' hydre wel weerdich hõdert ſtrauẽ
Seuenhoofdich en wreet, ſier en niet om verſtrenghen,
My hier op deſen vloet noch voorts heeft moeten
Soo veel Caligulẽ, Nerons, en duuels ſlauen? (brengen

SONET.

Op eenen berch ſach ick een vier onſteken,
Weinſterende dry vlammich nae de lochte,
Dwelck met den reuck vã cedren rijck en ſochte
De herde locht en quaden reuck quam breken:
Eenen voghel ſneeuwith is hier ghebleken,
Die na Gods ſtadt vloghe alſo my dochte.
En ſingende een ſoet gheluyt daer wrochte,
En is ſoo vaſt met den roock opgheſtreken.
Van dit ſchoon vier gauen de lichte ſtralen
Duyſent vlammen luſtich in alle palen,
Als d'leken van eenen reghen van gouwe
T vier bluſſchen quam: o hitte nv maer couwe!
Dat te voren goeden reuck heeft ghegheuen,
Is nv elaes maer vuylen ſtanck ghebleuen!

SONET.

Vut een roetſe ſach ick ſpringen een claer Fonteyne
Blinckende als chriſtael tſeghen der ſonnen rayen
En op den gront ſceender een blont ſauel te drayen
Gelyck den genẽ dwelck Pactol dryft op de playne
T'ſceen dat naturé en cunſt hier deden al heur pyne
Om met Wellуſticheyt allé ooghen daer te payen,
En die deur een gheluyt met ſlape te verfrayen,
Dwelck Acœlóis dochters ſtẽme welſceen te ſyne:
Schoonder dan out yuoir waren lenen en bancken,
En hondert Nimphẽ gent ſatẽ hier fray rontõme.
Als van d'omliggende bergen een groote ſomme,
Faunẽ met groot getier op deesplaets' quamẽ ianckẽ
Die met heur onreyne voeten d'Water beruerden,
Braken tſittẽ, dies de Nimphẽ vliedende treurden.

SONET.

Op dé vre als hen claerſt Morpheus compt vertooneen,
En hem warachtelycxt onſen ooghen vermelt,
Van d'ongheſtadicheyt te ſiene heel onſtelt,
Quã Tipheús ſuſter daer fris en niet omverſcoonẽ,
Dragendé een ſchoon helmet in de ſtedé eender croonẽ:
In grooter maieſteyt ſcheen ſy met Godt verſelt,
En heeft daer op den cant geplant met groot gewelt,
Een Trophee voer al die op der eerden woonen.
Hondert Coninghen ſiet ſuchtende om heur laghen,
Met hun ermen wel vaſt gebonden op den rugghe:
Ick verwonderde my van dat myn ooghen ſaghen,
Den hemel ſach ick heur oock noch beſtryden ſtugghe:
Voorts ſach icſe gheheel vernielen en ombringhen,
Ende het groot gheluyt d'é my wacker ontſpringen.

SONET.

Wt der zee quam een beeſt' wel ghelijck den Luyparde,
Met pooten als den Beyr, den mont den Leeu gelijcke,
Seuen hoofden had ſy, tien hoorné, en croonen rijcke:
Namen des laſters oock aen heur hooft openbaerde.
Den draeck gaf heur ſyn macht, ſyné ſtoel en ſijn crachte.
Heur een hooft was gewont, maer is weer om geneſen.
D'eertryck verwõdert hẽ, en heeft dẽ Draec gepreſen.
Wie is ſeyden ſij oock des diers gelyck in machte?
Noch een beeſte ſach ick op comen wt de eerde,
Twee hornen had ſcalſt lam en ſprack gelijck dẽ drake
Doendé alle wõder werc voer hem en macht der beeſt
Die ſij aenbidden doet en verleydt met geueerde,
Des viers, het werelts volck en doet een beelde maken
Der beeſt' en gheeft hem om te ſpreken den gheeſt.

SONET.

Op een roodt wich dier hebbende ſeuen hoyen,
Ende tien hoornen oock vol laſterlycke namen,
Sach ick ſitten een wijf, ſtout ſonder heur te ſcamen,
Met peerlē, purpur, gout, verciert om heur verfroyē:
Sy hadde in heur hant eenen beker van gouwe,
Vol grouwels endé onreyns van heurder hoererye:
En op heur voerhooft ſtont den naem ſecreet onblye,
Der grooter Babilon. Ic ſach droncken dees vrouwe
Vander heyligher bloet, Ieſus goede ghetuyghen,
Eenē Engel ſeer ſterck hoordé ic met luyder ſtemmē
Roepen, gheuallen is Babylon (was ſyn hemmen)
Vt den hemel hoordé ick een ander ſtemme buyghen
Seggende, gaet wt heur op dat ghy heurder plagen
Niet deelachtich en wort, mijn volck myn goet be-
(hagen.

97

SONET.

Ick ſach op een Wit peert ſitten den man ghetrouwe,
Hebbendé ooghen als vier, en op ſijn hooft veel croonẽ,
Synẽ naë was d'woort gods, ſyn cleet bebloet was ſcoone
Een ſcherpſnydende ſweert quam wt ſynẽ mont bouwe,
Es hemelſch ſcharen oock volchden op witte peerden,
Met witte ſy' gecleedt, hy tradt des torens perſſe.
Den enghel wt der ſon' riep met een ſtem ſeer verſſe,
Den vogelen compt eet t'vlees der Princen der eerden,
Coninghen ſach ick met de beeſte verſaemt,
Om teghen hem (die op het Wit peert ſat) te ſtryden,
Ende de beeſte werdt met den valſchen Propheten,
egrepen endé inden vierighen poel ghepraemt:
En d'ander ſijn gedoot deur ſyns monts ſweerts ſcherp (ſnijdẽ
En de vogelẽ ſyn verſayt vã heur vleeſch t'etẽ.

SONET.

Eenen hemel al nieu ſach ick ende nieu eerde,
(Seyde Sint Ian) en ſiet de zee en was niet meer
En de heylighe ſtadt bereijdt van God de Heer',
Daelde neder vereiert als eẽ bruyt hooch vã weer
Een ſtẽme ſprac, ſiet daer gods woonſte en der menſc
Heurlie God ſal hy ſijn en met heur wilt hy woon
Afdroogen heur geſchrey en heurẽ druc verſcoo
Heur licht was claer derveel dan mẽ ſou mogẽ wet
Sy was viercant dees ſtat, en hadde viermaels drye
Poorten van peerlen fyn, dats dry aen elke ſye.
De ſtadt was vã fyn gout, dẽ gront vã eel geſteen
En eenen waterſtroom claerder dan claer chriſtael
Lieper deur, vut gods ſtoel en tot trooſt der gem
Wies t'hout des leuẽs daer vruchtbaer, t'ſiaers v
(m

TOT DEN LESER.

HOe wel dat den vernuftighen Leſer d
die bequaẽheyt eñ neerſticheyt die
Poët gebruyct heeft int beſchrijué d
ſynder viſioenen oft gheſichten, e
dat noch meer doer dat hyſe ſoo conſtich v
ooghen ghefigureert ſiet, lichtelyck ſoude m
ghen die by hem ſelven verſtaen ende wtlegg
ſo heeft nochtans den Poët (op dat den ald
ſlechſten Leſer hem niet te beclaghen hebben
ſoude) ſeer conſtelyck, claerlyck, ende voorſi
ſtichlyck met een ſoete Proſe die ſelue wt die h
lighe ſchriften ende wt verſcheyden geleerde
ëten, Philoſophen, Orateuren, ende warach-
tighe hiſtorien wt gheleyt ende ver-
claert. Dus blijft geſont ende
weeſt danckbaer.

De vrijagie ende het houwelyck van Meſſer *Luciaen dela Noce*, Edelman Romeyn, *ende Iuffrou Magdalene vã Rinchorſt, Edel dochter in Brabant, gheſchiet int Iaer. 563. Vã welcke twee gecomen ſyn diemẽ nou* Vander Noot *noemt: Met twee pauſen afgedeelt, genomen wt het tweede boeck dat ic vã d'afcomſt des ſelfſtẽ geſlachts gemaect heb.*

EPITALAMON.

OP dat ick mocht comen tot myn vermeten,
En op dat myn voornemen word' volbracht:
Ghemerct dat nv deur den tyt ſyn vergheten
Veel ſaken groot, voortyden hooch gheacht:
O Clio goet compt toont ghy toch v cracht, nou,
En wilt my met v clergye by ſtaen,
Op dat het werck dwelck onna is volbracht, ſou
Van my deur v moghen worden voldaen.

Soo Luciaen Brabant ſeer goot beuonde,
En in alder voeghen ſeer wel ghedaen,
Het volck ſeer vroom, ſeer wijs, en goet vã gronde,
En wilde hy in gheender wys verſtaen.
Te keeren weer na ſyn heer vaders eruen,
Maer wilde altyt ſynen oom ſyn ontrent,
Want hoepte wel deur hem noch te verweruen
Eere, profijt, en menich ſchoon preſent.

Maer bouen al hem ouer wel behaghen
De vroukens ſchoon en ſuyuer van Brabant,
Die heur gheenſins en hebben te beclaghen,
Want God en heeft gheen vrouwen in geen lant,
Met alderley deucbden willen verchieren,
Als hy deurghaens dees edel vroukens doet,
Want ſy ſyn wys en van goede manieren
Schoon en eerbaer, weſelyck en ſom goet.

Soo dat dit lant met recht' ghenaemt mach weſen,
Die plaetſe daer Cupidos pylen ſyn,
Waer mede hy deurwont (quaet om gheneſen)
Menich eel hert: ſwaerlyck met grooter pyn,
Want gheen ſaken in liefden meer doen branden
Dan ſchoonheyt, deucht, ioncheyt en edelheyt.
Die de menſchen tſamen binden met banden,
En leuen doen tot alle vreucht bereyt.

Met dit gheſchut werde fellyck doorſchoten
Dees ionghe man, ende vierich deurſtraelt
Van Cupido die hem vry onuerdroten
(Wiens begryp hem niet en heeft ghefaelt)
Seer loſlyck gheſtopt hiel en verborghen,
In d'ooghen ſchoon van een ſeer edel maecht,
Lancxt waer hy hem ſoo ſonder eenich ſorghen,
Theurder liefden neerſtelyck heeft ghedaecht.

Soo haeſt als hy dees edel maecht dus ſchoone
Beuonden heeft, ende ſoo triumphant,
Wert hy ghewaer meer dan hy was ghewoone:
Inwendichlyck eenen vierighen brant,
En alſoo-ſeer werden beroert ſyn ſinnen,
Dat hy ſyns ſelfs voortaen niet meer en was.
Maer leefde nv gheheel in heurder minnen,
En ſy wert ſyn meeſterſſé op dat pas.

Maer ſyn edel nature maeckte hem coene
En liefde reyn gaf hem ſeer goeden raet,
En wees hem ſaen wat hem nv ſtont te doene,
Dienende hem die tyt als Aduocaet:
Hierom ginck hy by dees' ſchoone ioncvrouwe
Die haeſt aen hem ſach een gheware wert
Dat hy heur iet van liefde ſegghen ſouwe,
Die hy deur heur mocht draghen in ſyn hert.

En nae dat hy heur eere hadde beweſen,
Beghoſt hy ſaen tot heur ſyn reden ſoet,
Ick heb' doorſien Ioncvrouwe weert ghepreſen
Menighe ſtadt (ſprack hy) met goeder ſpoet,
In landen vreemt, wyt ende breet gheleghen:
Italien en in Griken playſant,
Daer myn ooghen kennis hebben ghecreghen,
Van menighé ſchoon' vrouwe triumphant.

Maer alſoo waer als God ons noch doet leuen,
Heur en heeft my noyt ionghe maecht vertoont,
Die in ſchoonheyt ſoo ſeeré was verheuen,
Als ghy nv ſyt met gratien ghecroont:
Dies men met recht wel gheluckich mach noemen,
Endé altyts wel pryſen met eendracht,
(Dieſghelycx oock moghen heur wel beroemen)
D'ouders die v ter werelt hebben bracht.

Dry en viermaels ſal hy gheluckich weſen,
Die ghy reyn maecht ſult nemen voor v man,
Gheluckigher en vintmen niet dan deſen,
Die tot deſer eeren gheraken can:
En gheen ſaken en ſou ick lieuer wenſchen
Dan dat ick mocht weſen v dienaer ſyn,
Want ſoo ſou ick my bouen alle menſchen
Gheluckich wel achten en vrolyck ſyn.

Siet hier om iſt dat ick v nv moet vraghen
En bidden v wt goy ootmoedicheyt,
Dat ghy my toch ſonder eenich vertraghen
Nv helpen wilt tot deſe weerdicheyt,
Te weten, dat ghy my toch wilt ontfanghen
Voer uwen man (wilt v hier toe verſtaen)
Op dat ick word' verloſt van tſwaer verſtranghen
Dat ick doer v liefde nv heb ontfaen.

Al

Als deſe maecht heur aldus hoorde pryſen,
Van ſulcken Heer en friſſchen elen man,
Werde heur hert verheucht met veriolyſen,
Meer dan men wel te recht wtſpreken can:
Want ſy ſach heur gheeert ende verheuen,
Van een ionck man die heur ſeer wel behaecht,
Dies heur by naeſt deur groote vreucht begheuen,
Hert ende ſin, weſende heel verſaecht.

Sy bleef ſtil ſtaen ende was vol ghepeyſen,
En ſloech beſchaemt heur ooghen nederwaert,
Borghende ſiet heur aenſicht tot meer reyſen,
Het welck nae der iongher maechden aert
Bloſende werdt als een beelt van albaſte,
Dat eenich man met een conſtighe hant
Met verwe root conſtich als de ghepaſte,
Gheſchildert heeft, om taenſiene plaiſant.

En ſoo ſy nv ſtil ſweech waſt goet te mercken,
Dat heur ionck hert tot liefden was bekeert,
Want Cupido hadde teenen verſtercken,
Syn trecxkens heur alreede wel gheleert:
Want ghelyck ſy heur verwonderde ſeere,
In de ſchoonheyt van de ſen ionghen man,
Onſtack terſtont in heur herteken teere,
Dit vlammich vier (ſoomen wel mercken can)

En na dat ſy een goy pooſe had' gheſweghen,
Sloech ſy ſoetkens haer ooghen fray op hem,
Hebbende nv die cloeckicheyt ghecreghen:
Sprack ſy aldus met een ſeer ſoete ſtem,
Die ſoeter was dan het gheluyt der ſnaren
Van Orpheus herpe ſeer wel gheſtelt,
Waer mede hy (ſoo de boecken verclaren)
Verwonnen heeft Plutonis ſwaer ghewelt.

Hoe wel ſprack ſy, dat ghy myn edel Heere
V redenen ſo wel belegghen cunt
Dat ghy daer deur een ſimpel maghet teere
Soudt doen verſtaen dat ghy heur eere gunt,
Soo dat ſy heur daer deur mocht laten duncken,
Dat ſy veel meer met ſchoonheyt waer begaeft
Dan ſy wel is, en hier deur mocht ontfuncken,
Heur herte moru met crancken trooſt ghelaeft.

Maer yeghelyck hoort hem ſelven te kennen,
En te verſtaen hoe dat al met hem ſtaet,
Dus doende dan moet ick my wel ontwennen
Te verheffen my met een fier ghelaet,
Al ghelieuet v my aldus te pryſen.
Want ick wel ſaen en ghering' can verſtaen,
Deur v ghelaet en verſiert onderwyſen,
Dat ghyt om v ghenoechte hebt ghedaen.

Ghelyck ghy dat alſoo wel ſyt ghewoene
Te doen dickwerf onder v ionghe mans,
En verheucht v als ghy met woorden ſchoone
Eenighe maecht (die als een ſlechte gans,
Veel te ras is om ulie te gheloouen)
Bedroghen hebt, dies ſy heur vint beſcaemt,
Om dat ſy heur ſoo heeft laten verdoouen,
En v betrout heeft meer dant wel betaemt.

Hier op ſprack nv weer om met goy manieren
Dees ionghe man roepende ſynen God
Teenen ghetuyghe wel als de goedertieren
Dat hy ſulcx niet en had' gheſeyt wt ſpot:
Segghende en laet v toch, o, ſchoon Ionckvrouwe
Niet duncken dat in my ſou mogen ſyn
Sulcken bedroch, en ſoo grooten ontrouwe,
Gheueyſtheyt vals' veel ergher dan fenyn.

Maer weet voorwaer, dat my v liefde reene,
En anders niet, dees woorden ſpreken doet,
Die my nv v endé oock anders gheene,
Doen bieden lyf, ſchat endé al myn goet,
Makendé v daer ouer een meeſterſſe,
Die daer meé doen moecht al dat v ghelieft.
Biddendé v O myn weerde princerſſe,
Dat ghy my toch in dees' ſake gherieft.

Als deſe maecht (Magdalene gheheeten,
En toeghenaemt Iouffrouwe van Rincherſt)
Wiens ouders die tyt waren gheſeten
Ontrent Bruſſel ſeer eel en wel gheboſt,
Wel merckte dat dees edel man wt trouwen,
Syn liefde, goet, en ſin heur had verclaert,
Werde heur hert verloſt van allen rouwe,
En heeft hem oock heuren ſin g'openbaert.

Segghende, Heer ick en ben toch niet weerdich
Der eeren die ghy my nv preſenteert,
Maer iſt alſoo dat ghy noch blyft volherdich
In v propooſt en daer in perſiſteert,
Soo moecht ghy my eerlycken doen verſoeken
Aen myn maghen die ſoo diſcreet wel ſyn,
Dat ſy pryſen ſullen v goet vercloecken,
V goet begryp, en v voortſtellen fyn.

Ick en weet v nv anders niet te ſegghen,
Want een goy maecht moet doē heur ouders raet,
En als ſy heur wat goets te voren legghen,
Moet ſyt neerſtich volbrengen vroech en laet.
Ghy doet ſeer wel ſprack deſen goeden Heere,
Dat ghy hier in ws ouders raet wilt doen,
Want dat ſal v weſen profyt en eere,
Maer ick ſal voorts varen als minnaer coen.

En

En hope noch eer langhe te gheraken,
Deur vrienden goet en op een cort termyn,
Diet noch ſoo wel eer langhe ſullen maken,
Dat ghy ſchoon lief myn huyſurouwe ſult ſyn.
Nae deſe en meer deſer ghelyckē woorden,
Namen ſy orlof, want ſiet den middernacht
De de Heeren vertrecken met accorden,
En ghaf dees twee menich ſeer ſoet ghedacht.

Gheen van dees twee en coſten heur begheuen
Tot ſlapen, want heur al te voren quam
Elcx anders deucht, ſchoonheyt ende goet leuen:
Des eens weſen in d'anders herte clam.
Soo haeſt als heur Aurora quam vertoonen
Begoſt meſer Luciaen op te ſtaen,
En eer Phebus dees ryken quam verſchoonen,
Is hy recht voort tot ſynen vrient ghegaen.

Den welcken hy terſtont heeft gaen verclaren
De ſaken heel ſoo ſy waren gheſchiet:
Syn woorden al gonck hy hem openbaren,
En haer antwoord heeft hy hem oock bediet:
Deſē man, als hy al dees ſaken verſtonde,
Werde daer door hertelycken verheucht,
En heeft hier op met eenen heuſchen monde
Hem raet terſtont ghegheuen wt goy deucht.

Voor allen raet hebben sy goet gheuonden,
Dat hy tot den Marcgraue soude gaen,
Om den seluen dees saken te vermonden,
En vraghen hem hoe hy dit sou verstaen:
Dus heeft hy hem teenen bequamen tyde
Als hy hem vant alleen ghesproken aen,
En heeft hem al verhaelt int brede int wyde
Hoe dat met hem dien nacht was vergaen.

Ancelbertus verstaende dese saken,
Hebben hem oock terstont seer goet ghedocht:
Wel wel sprack hy, laet vry dit houlyck maken,
Want sulcx heb ick wel ouerlang' ghesocht:
My syn seer wel bekent heur goede maghen,
En dese maecht heb ick oock wel ghesien,
Het soude my voorwaer seer wel behaghen,
Mocht dit aldus ter eeren gods gheschien.

Ick sal terstont vernemen (mach ickt leuen)
Hoedanich dat heur ouders syn ghesint,
En oock hoe veel sy souden willen gheuen,
Met heur dochter weert ende wel bemint:
Dus na dat sy van als gheaduerteert waren,
Hebben sy heur aen heur ouders versocht,
Ten houwelyck' om hem met heur te paren.
En hy heeft oock synen staet ouerbrocht.

Die

Dié ouders goet van deſe maecht ghepreſen
Hebben heur hier in hoochelyck verblyt,
Achtende heur wel gheluckich te weſen,
En ſloten ſoo t'houwelyck op die tyt:
In ſomma t'wert hier vaſtelyck gheſloten,
Ende den dach werde gheordineert
Op welcken ſy luſtich en onuerdroten,
De feeſt houden ſouden ongheblameert.

De tweede Pauſe.

IO, Pean! Pean, den dach is comen:
Io, Hiemen! Hiemen, den dach is hier,
In deſen dach moeten ſyn wech ghenomen
Alle tweedracht, perycklen en dangier:
De maechden ionck, Nymphen ende Dryaden
Sachmen al om neerſtich en diligent:
Deen maeckte daer hoykens, d'ander gheladen
Quam met Floras, en Sephirus preſent.

In corter tyt werdé verciert al omme
Het heel Pallays met tappyten playſant,
En taefreelen woert ſynde groote ſomme
Van gheldt', en voorts waſt noch aen elckẽ cant
Seer luſtichlyck beſteken en behanghen,
Met meyen, liſch, bloemen en ander cruyt,
In de cappel' ſaletten ende ganghen,
Seer fraey verchiert ter eeren van de Bruyt.

Als

Als Phebus claer ſyn peerden nv gonck keeren
Naer d'weſten waert dry uren na middach,
Sachmen dees' maecht comen met grooter eeren
Ootmoedelyck gaende ſonder ghelach:
Vergheſelſchapt met veel ſchoone Ioncvrouwen,
Suyuer en gent, en menighe reyn maecht,
Naer den tempel om daer alſo te trouwen,
Den ionghen Heer' die heur ſeer wel behaecht.

Voor heur quãmer een goy groote partye,
Van Conſtenaers makende groot iolyt,
Op muſickſpel met ſoete hermonye
Opt ruſtichſte voorwaer van dien tyt:
En recht voor heur gonghen met goy manieren,
Veel maechdekens ieuchdich, ionck ſcoon en teer
Stroyende daer bloemkens tot een verchieren
Op dat elck hem ſoude verheughen meer.

Op dander ſy ſachmen oock luſtich comen
Den Bruydegom fris ende triumphant,
Weſendé oock verſelt tot ſynder vromen,
Met veel eelmans om t'aenſiene playſant:
Comende aldus ſeer ruſtelyck gheſtreken
Door des Palleys ſale lanck ende wyt,
Heeft hy ſoo wel eenen God daer gheleken,
Dat yeghelyck hem ſiende wert verblyt.

Inden

Inden tempel ſtont den dienaer des Heeren,
En was ghecleet met een tamelyck cleet,
Ghans ſonder pracht, om de menſchen te keeren
Van ydelheyt: hy ſtaende aldus bereet,
Quamen voor hem dees twee ionghe perſoonen:
De bruydegom fris endé excellent,
Ende de bruyt ſeer reyn niet om verſchoonen,
Verſelt met heur naeſte vrienden bekent.

Ootmoedelyck en met goede manieren
Syn ſy ghelyck voor den dienaer vergeert,
Dewelcke heur vraechde ſeer goedertieren,
Waer op ſy hem tſamen hebben vercleert,
Dat ſy met danck vry ende onbedwonghen
Soo quamen daer, dus nam hy vry elcx hant,
En heeftſe ſoo tſamen deur heurlie tonghen
Ghebonden met eenen eewighen bant.

Ay-my reyn maecht, wat hebt ghy nv bedreuen?
Ay-my reyn maecht, wat heht ghy nv gemaeckt?
In wiens hant hebt ghy v nou begheuen?
In wiens hant ſyt ghy nv toch gheraeckt?
Ghy ſyt ſchoon maecht nv comen inde handen
Van een ſeer cloeck fris en ionck edelman,
Die hier nv is comen wt verre landen,
Om v reyn maecht, ſoomen wel mercken can.

Adieu reyn maecht, uwen maechdom ghepreſen,
Vwen maechdom reyn maecht is nv ghedreycht:
Maer ghy en dorft hier vry niet droeue om weſen,
Want dees eelman is touwaerts wel gheneycht,
Wt liefden goet endé wt reynder ionſten,
Verheffende v bouen der werelt ſchat,
Hy is heel v deur der liefden reyn conſten,
Dies hoort ghy v noch te verheughen bat.

Ghy en dorft vry oock ghrenſins niet beclaghen
Vwen maechdom tot daer toe wel bewaert,
„ *Want die boomen die goede vruchten draghen*
„ *Veel beter ſyn en weerdigher vermaert*
„ *Dan die ghené die niet dan ſlechte bloemen*
„ *Oft bladeren en connen brenghen voort,*
„ *Al willen ſy haer daer af ſeer beroemen,*
„ *Der vruchtbaerheyt al meer lofs toe behoort.*

„ *Deſghelycx oock de rooſen ſoet van geure,*
„ *Sy vallen af ſonder eenich profyt,*
„ *Ten ſy dat die yemant tot ſynen ceure*
„ *Plucke en ghebruyck heuren reuck met iolyt.*
Dus dan om v wel lofweerdich te maken
Maeckt dat van v comen vruchten playſant,
En hoe moecht ghy tot goy vruchten gheraken
Dan door deſen elen man triumphant.

Hier

Hierommé ghy Mercurialiſte gheeſten,
Laet hooren nv het lieflyck gheluyt
Van ulie ſpel, om minſten met den meeſten
Te maken vroé, ſoo gaende voor de bruyt.
Als ſy nv ſyn ghecomen inde ſale
Die om danſen fraeykens was toeghemaeckt,
Nam Ancelbert wel als de principale
De ſchoone bruyt die ſulcx niet en verſaeckt.

De Bruydegom oock goy parture vonde,
Die hy aengreep met ſynder rechterhant,
En danſendé danſten ſy een goy ronde,
Volghende nae de manier van Brabant:
Sy danſten wel, en op een ſcker mate
Volchden ſy oock der inſtrumenten clanck:
Soo lochtelyck en met blyden ghelate,
Dat ſy van elck daer creghen prys en danck.

Elcx ooghé was ſeer neerſtichlyck gheneghen
Om int danſen te ſien haer weſen goet,
Soo dat ſy daer yeghelycx ionſte creghen,
En grooten lof met woorden goet en ſoet:
Eendrachticheyt, lanckleuen, prys en vrede,
Eere, profyt, gheſontheyt, goet en moet,
Wenſten ſy heur en al de ghene mede
Die comen noch ſouden van heur eel bloet.

Te wyle ſy met danſen beſich waren,
Was Phebus claer int weſt' onder ghegaen,
En int ooſten quam hem nv openbaren,
Den auont bruyn ende den nacht quam aen,
Alreede (ſiet) quamen heur oock vertoonen,
Veel ſterren ſchoon hooghé int firmament,
En Phebé quam ſelue den nacht verſchoonen,
Met Heſperus blinckendé excellent.

Dus ſyn nv dan die Heeren en Ioncvrouwen
In de ſalet' volghende na de bruyt'
Ghecomen op dat ſy daer t'ſamen ſouwen
Maken goy chier, en drincken eenen wt:
De tafelen waren ghedeckt ſeer reyne,
Dier teghen ſtont een ryckelyck buffet,
Vol coppen hooch, ſchalen groot ende cleyne,
Van ſiluer fyn, ſom vergult ſeer net.

Hier werden oock (want twas doen ſo de wyſe)
In ſchotelen voort ghebracht wyt en breet,
Seer veelderley en wel ghecockte ſpyſe,
Op de tafel ſoo gheſtelt met eendracht:
En na dat heur de Heeren met fonteyne
Wt beecxkens ſchoon vergult hadden verfraeyt,
Syn ſy ghelyck na heurlie ſtaet ghemeyne
Gheſeten, en hebben den luſt ghepaeyt.

En

En op dat oock elcx vreucht ſoudé vermeeren,
Speeldemen daer ſeer Rhetoryckelyck
Een tafelſpel voor de vrouwen en Heeren:
Bewijſendé daer mé practyckelyck,
Hoe goet dat ſijn tuſſchen man en vrouwe,
Gheſtadicheyt, liefde, goet ende eendracht,
En den voorſpoet die daer door comen ſouwe,
Hebben ſy daer figuerlyck voorts ghebracht.

T'weede gherechte was alreé op ghenomen,
En het bancket hadde langhe gheſtaen,
Dus ſijn ſy om op te nemen ghecomen,
Op dat d'ionck volck danſen ſou moghen gaen:
Als die tafels nv al verſchouen waren,
Waren terſtont die ſpelieden ghereet,
Ieghelijck gonck ſyn conſte openbaren,
In de ruymé ſalette lanck en breet.

Den tijt die liep ſoo lichtelycken deure,
Dat eer ſy heur daer voor hadden ghewacht,
De clock alree gheſlaghen had' een ure,
Sy danſendé al noch naer middernacht:
Hier ommé heeft Ancelbertus die Heeré
Seer loffelyck en heuſelyck gheleyt
De ſchoone bruyt den bruydegom, ter eere,
Te bedde waerts dat voor haer was bereyt.

Voorts is van daer tgoet gheſelſchap gheſcheyden,
En yeghelyck is na ſyn ruſt ghegaen,
Die ionghe Eelmans beleeft, gonghen gheleyden
Heur meeſterſſen om heuren danck tontfaen:
Des ander daechs hebben ſy dieſghelycke
Met eerlycke ghenuchte heur verheucht,
Met muſick ſpel, danſen, en Rhetorycke,
Vrolyck gheweeſt tſamen met goeder deucht.

En voorts leyden dees twee ſoo goede leuen
In heur houlyck ende eerlycken ſtaet,
Alle tweedracht was verd' van heur verdreuen,
En alderley manier van leuen quaet:
Soo dat hier in alle de goede menſchen
Dieſe kenden ſeere waren verblyt,
Die heur voerſpoet gunden en quamen wenſchen,
Alle gheluck, ſalicheyt en profijt.

GVILLAVME DE POE-

tou, A Monſieur *I. Vander Noot*, Gentil-homme & *Eſcheuin de la treſnoble &* fleuriſſante ville d'Anuers.

ODE.

STROPHE 1.

ANDER NOOT pacifique,
Digne ie ne ſerois
Le verd rameau Delphique
D'auoir flairé cent-fois,
Aſsis ie le declare,
Dans le Phane de Clare
Sous Phebus Delien,
Nourry par la Neuuaine
Qui gouerne la playne
Du mont Parnaſsien:
Si d'eſpit, cœur, & ame
Franc, ie n'eterniſois
Le ſaint Futhouſiaſme,
Qui hautement enflamme
Tes ſens, lut & vois,

Antiſtrophe.

Si par cas tu ſcrutine,
Dou ie ſçay qu'vne ardeur
Raut, brule, & mutine

Les ſens de ta valeur:
Fame porte-nouuelle
De Titan fille belle,
M'acertene à tout' heur',
Qu'aux Vertus tu t'applique,
Et que l'art poëtique
Scintille dans ton cœur.
Ce oiant ie peus dire,
Qu'vn Enthouſiaſme haut
Illumine ton dire,
Quant feruent tu aſpire
Faire aux Vers preus aſſaut.

Epode.

Tu ſçais que du Poëte
L'eſprit eſt haut rauy,
Par la flamme ſecrete
Que Dieu diſtile en luy.
Donc vne rage hauteine
Afferre ta poictrine,
Lors qu'auec les neuf Sœurs
A cueiller tu trafique
(Quand ſeul tu fantaſtique)
De leur vergiers les fleurs.

Strophe. 2.

Ie croy, que quand Lucine
(*D*es enceinctes le but)

Mit ta Mere en geſine,
De toy libre à ſalut,
Que l'Empyreen pere
Commanda d'heur proſpere
Le tien eſprit rauir
Par ſes neuf chaſtes filles
Et Charités humiles,
Pour te faire fruir
De leur hautes merueilles,
Et paradis benits,
Rempliſant tes oreilles
D'harmonies pareilles
Aux Mnemoſiens dits.

Antiſtrophe.

L'à, ouis à grand' cure
Des ruiſſeaux Pegaſins
La grondante murmure,
Iours, ſoirs, nuits & matins,
Et donner maintes touches
D'habiles mains & pouces
Aux cauês inſtrumens,
Et ſous les voix diuines
Retentir les collines,
Et les quatre elemens:
Or voiant des campaignes,
Or des arbres & bois,

Or des eaux, prés, montaignes,
Les Nymphettes compaignes
Seguicier ſous leurs toicts.

Epode.

Quand tu fis ton approche
Du prophetique rocher,
La, augmenta ta force,
Venant, doux, approcher
D'humble face & naiue
L'Attique porte-Oliue,
Et ce bon Dieu, qui coy
Paſſa d herbette viue
Sur la Theſſale riue
L'harras d Admete Roy.

Strophe. 3.

Ce Dieu dont i araiſonne,
De la Lyre inuenteur,
De Iupin & Latone
Filz, & du Vers auteur:
A ton humble abordée,
Des ſiennes Sœurs guidée
Aſſez prodiguement
Eſpardit ſur ta face
De ſa ſacrée grace
Des dons diuinement.
Par le vouloir ſublime

De ce Dieu Gryneen,
De gays trais tu anime
Tes Poëmes & Rithme
Et Lut Antuerpien.

Antistrophe.

O que tu es felice,
(Toy en biens plantureux
D'ans ieune & d'honneur riche,
Prudent, doct, vertueux)
D'auoir eu d'Ambrosie
Ton ame rassasie
Des lengemmé berceau
Et beu l'eau Cabaline
Dedans la Couppe orine
Du Pegasin troupeau:
Et du Dieu de Patare
Auoir eu & receut
A l'immortelle gloire
De son nom & memoire
Diuoire blanc le Lut.

Epode.

Tu fais bien, ie t'afferme,
Apparoir manifest,
Quelz fruits issent du germe
Qui dans toy semé est:
Et desous quels & quell es

Tes graces douces, belles,
Et meurs pareillement,
Ta ſageſſe & prudence,
Ta bonté & clemence,
Prindrent leur fondement.

Strophe 4.

¡Vander Noot amiable,
Sans cauſe ce n'eſt pas
Qu'Anuers ville admirable
Tes ans reuere & pas,
Conduits ſous la gaillarde
Frontonienne garde
Continuclement:
Et ſous la treſinſigne
Dernootſienne enſeigne,
Qui magnanimement
De ta noble deſcente
Eſclarcit la grandeur
Laquell' croiſt & augmente
Sous Anuers opulente,
Comme vn Pin en hauteur.

Antiſtrophe.

Or s'Anuers magnifique
Tes pas cherit & ans,
C'eſt d'autant qu'en publique
Ton verdoyant printans

Fait

Fait viuement cognoiſtre,
Et par œuure apparoiſtre,
Que les vigoreux fruits
Qui fertils en procedent,
Meritent qu'ils poſſedent,
Gloire, honneur & haut bruits:
Et condignes encore,
D'eſtre, tant ils ſont verds,
Iuſques au ſable More
Eſpars, & dardés ore
Empennés de mes Vers.

Epode.

Ces fruits beaux & fragrables,
Que la ferme Vertu
Fait iſſir memorables
De toy, d'honneur veſtu:
A l'enuy te louengent,
Ieune & bruſque t'arengent
Au rang des Senateurs,
Qui d'Anuers autentique
Et ſaincte Republique
Sont chiefs & protecteurs.

Strophe. 5.

N'es tu pas des fois mile
Beat' entre viuans,
A ton age gentile.

O de vingte ſix ans,
Veoir fleurir ta Ieuneſſe
(Qu'honeſteté careſſe
Paix, douceur, pieté,
Amour, beneuolence,
Courtoiſie & conſtance,
Branches d'humilité)
Sous vn Senat tant graue,
Renfrongné & puiſſant,
Tant doux-ſeuere & braue,
Que Dieu maintienne & ſalue
Sous ſon œil tout voiant?

Antiſtrophe.

De grace, ſans contendre,
Dis moy d'vn doux parler,
Que nous vois tu pretendre,
Attendre & eſperer,
En ce tranſitoire eſtre
De ton flouriſſant eſtre,
Et du ſuaue nom
De la tienne perſonne,
A qui le poil friſonne
Blondement le menton:
Quand ce poil voudra prendre
De neige ou lis couleur?
Si tu me veux entendre,

Et

Et à mes dits attendre,
Tu le ſeras à l'heur.

Epode.

Comme voions haut croiſtre
Peu à peu le Sapin:
Ainſſy voirons accroiſtre
A l'exemple du Pin,
Tes ans ſous la hauteſſe
De Gloire & de Nobleſſe,
De Memoire & Renom,
Moyennant que la parque
Hatiue ne t'embarque
Dans le Schif de Charon.

Strophe 6.

Celuy iuge a ſon aiſe,
Et ſe diuine droit
Quand vif du perſonnage
Les fruits gouſte, & reçoit.
Les fruits qui de toy iſſent,
Et qui dans toy fleuriſſent,
Tant vigoreuſement,
Seruent de grand indice
Conuenable & propice
A mon preſagement.
Tel fruit, tell' eſt la plante:
Tell' vigne tel ragin:

Tel pré, telle eſt la rente:
Tel arbre, telle eſt l'ente:
Tel princip', telle fin.

Antiſtrophe.

D'autant, telle éſperance
Fait fleurir ma vigeur,
Dont i'ay de veoir fiance,
Que des hauts cieux l'Auteur,
Tout bon, ſeul iuſte & ſage,
Permettra mon preſage
Venir à telle fin
Que les traits de mon Ode,
Façonnée à la mode
Du Poëte Romein,
Seront par mers & ſables
Eſpars, & collaudés,
Pour les veoir honnorables,
Et de traits louengeables
Par verité bardés.

Epode.

Or Vander Noot affable,
Afin que noſtre Dieu
A touſiours fauourable
Te ſoit, & en tout lieu,
Et que grace il t'octroye,
D'effectuer en ioye

Tes doux ſacrés deſirs:
I'exore que ſa dextre
De grace daigne paiſtre
Tes ans ſous ſes plaiſirs.

Strophe. 7.

Vis heureux,& en ioye,
Cheriſſant miſtement
La vertu,qui ondoye
Sur ton chief proprement,
Et qui tes pas & face
Pourſuyt viſte à la trache,
Comme enſuys d'eſprit bon
Des chaſtes Pierides,
Et des trois Sœurs ſplendides,
De Pallas,d'Apollon,
L'alme ſçauoir,les graces,
Et la facondité
Et les Lyriques traches,
Enflamme-cœurs & faces,
Et preſte-amenité.

Antiſtrophe.

Vander Noot ie m'aſſeure,
Seant dans ta maiſon,
Qu'or ourdis,qu'or tu œuure,
Sur l'outill' de Cleion:
Or à ta vois t'accorde

Des inſtrumens la chorde
Qui gueiment t'eſiouit:
Or de quelque peinture
La viue pourtracture
Tes aigus ſens rauit:
Or allant par la rue,
Pour ta guide or tu as
Des Dieux la crainte en veüe,
Or Vertu ta cognue,
Or des Neuf le ſoulas.

Epode.

Vis donc & te recrée
Te cognoiſtre enfançon
De la troupe ſacrée,
Et du Dieu de Delon.
Cependant ie t'exore
Receuoir de moy ore
D'allegre cœur & yeux,
De mes labeurs la ſuyte
Dans lieſſe confite,
Si tu veux de moy mieux.

EN LABEVR LIESSE.

L'autcur

L'auteur, audict Guillaume *de Poetou, Poët Betu-* nois pour reſponſe.

ODE.

DEs que mon œil aperceut ton ouurage
I ant doctement tiſſu & compoſe,
Meu & rauy de ta Poëtiqu' rage,
Ie fus ſoudain vers tisſir diſpoſe:
Voir' & d ouurir de mes ſens la cuſtode,
Pour te reſpondre & graces te donner
Du beau Sonet & douce-coulante Ode,
Qu'à mon honneur il t'a pleu façonner.

D'autant i'ay pris ma Lyre Antuerpienne,
O qui ſouloit à mon command vanter
L'inſigne honneur d'vne nobleſſe ancienne,
Et bien ſouuent ſouloit auſſy chanter
De ma Maitreſſe & la beauté & gloire,
Dignes ſubiets de mes ſuefs labeurs:
Car ceux pour vray, m'ont fait des fois mil boire
Es ſaints ruiſſeaux des neuf pudiques Sœurs.

Soit

Soit mon Poetou, que ma cauée Lyre,
Couſtumier' n'eſt de chanter en François,
Veu toutefois qu'elle taſche à bien dire:
I'accommodray à ſa touche ma vois.
Mon Lut d'iuoire & Lyre Brabançonne,
De mes labeurs l'vnique conſoler,
Soit qu'en Tuſcan ou Eſpognol ie ſonne,
Se ſçait au gré de mes ſens moduler.

Si i'ay receu des Muſes gratieuſes
Quelque faueur ou Poëtique don:
Ou ſi es Vers & actes vertueuſes
Ie me delecte en tout temps & ſaiſon.
Ou ſi Phebus diuin fils de Latone
M'a enflammé l'eſprit & le cerueau,
Et ſi m'a fait comme ton Lut reſonne,
De vert Laurier vn flouriſſant chappeau:

Voire Poetou, ſi l'Olympien Pere,
Pere tout bon, & Dieu de purité,
En me donnant vie heureuſe & proſpere,
Par ſon immenſe & haute autorité,
Grace m'a fait en ceſt' celebre ville
Me mettre au rang des Nobles Senateurs,
Comme iadis du Senat immubile
Furent mes vrais & bons Anteceſſeurs,

Cer-

Certainement entre tout' aduenture,
Que i'ay receu en ce terreſtre lieu,
Aucune heureuſe, autre aſpre, & l'autre dure,
Ie n'ay receu plus-grand bien de mon Dieu,
Que d'auoir eu de toy la cognoſſance,
Que i'ayme plus, ie le dis clerement,
Que l'auoir grand de Mide, & la cheuance,
Qui ſe perit en vn bien brief moument.

A iuſte droit; Poetou ie le peux dire,
Car pluſ-grand heur ie ne pourois auoir,
Que ta faueur & graces que i'admire,
Par les hauts traits qu'immortels tu fairs voir.
Pour vray Amy, la grace & faueur tienne
Vaut plus pour moy que la faueur des Rois,
Ou que d'auoir la mine Arabienne,
Ou les threſors des plus riches Indois.

Car quand ce vient que la bourrelle parque
Trenche & derumpt noſtre deſtiné fil,
Nous enbarquant dedans le ſchif & barque
De ce Charon d'enfer paſſager vil,
Que prouſit il alors la Seignorie,
Et d'or vn nombre, & d'argent amas grand?
Qui n'a ſeruy, ô triſte facerie,
Las, que de cure & de ſoing treſmordant.

C'eſt autre choſe ô Poetou, des Poëtes
Qui ont touſiours chanté diuinement,
Et du haut Dieu comme ſages prophetes,
Interpretés les lois ſoigneuſement.
Ceux la, Poetou, par vn merite iuſte
Ont acqueru perpetuel renom.
Maugré la parque, & porte-faux robuſte
De Stix, & Lethe, & du fleuue Acheron.

D'iceux Poetou, les immortelles ames
Logées ſont en ioye & en deduit
Es Champs heureus d'Elyſe & Royaumes
De poindant ſoing elongés & de bruit,
Là, en ces lieux, Nuict, n'Hyuer ne domine,
Ains vn clair iour, & amene printans.
Ne l'auarice, ò qui ronge & amine
Cœur, corps & ſens des caduques viuans.

Là, vont ils donc parmy la douce plaine
Heureuſement libres ſe pourmener,
Et aucuns d'eux pres de quelque fontaine
Vont repoſer, dormir & ſommeiller:
Les autres vont ſous les verdes ramées,
Portans en teſte & girlande & chappeaus
De lhierre & mirthe, & ſur harpes dorées
Haut fredõnant Hymnes & Chants nouueaus.

Pen-

Pendant Poetou, que ceſt' felice bande
Contemple & voit, par le vouloir des Dieux,
Les ſaintz ſecés, plaiſirs & gloire grande
Du paradis des hautz ſyderés cieux:
Leur beaus eſcris, vrais teſmoings de leur gloire,
Par l'vniuers voltigent noblement,
Et pour Trophee au Temple de Memoire
Les diuins Noms appendus hautement.

Maugré le Temps & ſa faux & l'audace,
Les noms de ceux qu'ils nous ont publiés,
Par leur eſcris luiſent en toute place,
Sans, ô Poetou, iamais eſtre oubliés.
Sy l'aueuglé & bien-diſant Homere
N'eut des vifs traits peinct la force d'Hector,
Mis en oubly ſeroit auec ſon pere,
Et les beaus ans du ſage & vieil Neſtor.

Par ce Doriqu', le furieus Achille
Eſt renommé en ce grand vniuers:
Sans luy ſeroit la gloire inutille
D'Agamemnon, pourtrait dedans ſer vers:
Par luy on voit le bon viellart Anchiſe
Sur le fort dos d'Enée ſon fils ploier:
Par luy on voit en cendre Troie miſe,
Et aus Gregeois victoire pour loier.

Ainſi feras de ceus les noms reuiure,
Qui engraués ſeront dans tes eſcrits.
Moy donc heureux, qui ſuis peinct dans ce liure:
Puis que cogneu ſeray de pere en fils.
Semblablement des Cheuailliers de Malte
Les excellens & heroyques faits,
Viuront par toy Poetou, qui les exalte
Par vn Catinque à Chriſt chief des parfaits.

En verité ce leur eſt (à beief dire)
Gloire immortelle & triumphant honneur:
Car du tombeau viuement tu les tire,
Par tes eſcrits & Nomienne ardeur.
Deux & trois fois heureux tu es qui taſche
Eterniſant ton renom & bon-heur,
Des vertueus pourtraire au vif la face,
Et les beaux noms dans ta Ioye en labeur.

Quant eſt de moy, il n'y a choſe au monde,
Qui plus Poetou, recrée mes clers yeux,
Que des nœuf Sœurs & troupe vagabonde
Les pas enſuyure a l'enuy & au mieux:
Soit donc Amy que ie veille ou repoſe,
Ou qu'es beaus chãps ie me pourmeine & bois
Fantaſtiquant, or vn Chant ie compoſe,
Or vn Sonet, or vne Ode a mon chois.

De

Des que ma main ſur l'outill' des Neuf œuure,
Vn demy-Dieu ie m'eſtime & me dis:
Dont m'eſt aduis, tout ce que le ciel cœuure,
Soit fait pour moy, & pour orner mes dits.
Ce doux labeur tant enflamme & recrée
Les miens cinc ſens, & ame & cœur encor',
Qu'il m'eſt a veoir, ô que la vierge Aſtrée
Soit reuenue auec le Siecle d'or.

Toute triſteſſe & affligeante paine,
Regret, ſoucy, melancolie & ſoing,
Noiſe, debat, diſcord, ennuy & hayne
Sont dechaſſés en arriere, & bien loing
De mon eſprit, qui paix, amour embrace,
Humilité, vertu, ioye & playſirs,
Et des neuf Sœurs & Charités la grace,
Contentement de mes faits & deſirs.

A iuſte droit me conuient rendre grace
Au Delien & au troupeau diuin
Qui rengé m'a, plongeant la mienne face
Dans le grondant ruiſſelet Cabalin,
Au rang ſacré des immortels Poëtes,
Et de Muſique & peincture amy fait,
Lanceant dans moy de leur flammes ſecretes
Le rauiſſant & Prophetique trait.

Gentil Poetou, dans qui vertu opere,
Et dont le nom volle par l'vniuers:
Auec le temps on cognoiſtra i'eſpere,
De quels traits ſont mes Teutoniques vers,
Et de quelle art ma Brabançonne lime
Dore & polit les labeurs Gallicains,
Que ie façonne, & ourdis & anime,
Or à mon Lut, vois, Chants & dits hautains.

Or ce pendant que Cleion me calcitre
De verd Laurier vn chappeau façonner,
Pour de toy ſeul, qui des Neuf es Miniſtre,
La teſte & chief triumphant couronner:
Efforce toy par tes labeurs d'attaindre
Le but heureus auquel veus paruenir.
Moy & les miens i'emploiray ſans rien faindre,
Pour au beſoing t'ayder & ſuruenir.

Parquoy, Poetou, ſi de Louuain fameuſe
De tous nerfs veus l'Academie hanter,
Pour d'Apollon (chief de la troupe heureuſe)
Et d'Eſculape, les tresdoux fruits gouſter:
Tiens toy certain, aidant la bonté haute
Du tonant pere, & de mes bons amis,
Que tu n'auras de mes ſuffrages faute
Des Letterés, ſi veus eſtre au rang mis.

Tra-

Trauaille donc mon Poetou, & ne chome,
De ton deſtin veoir le couronnement:
Pourſuis ta proye en bruſqu' & gaillard homme,
Le Temps s'en va irreuocablement:
Pendant donques que le clair Ciel te pouſſe
De vertu ferme aſcendre l'aſpre mont,
Taſche, Poetou, l'encommencée courſe,
Paracheuer d'eſprit vrgent & prom.

Van-

Vanden peys tusschen Ph.

Coninck van Spaengien, Hertoch van
Brabant, &c. en Hend. Coninck
van Vranckryck ghesloten
int Iaer 1558.

RONDEEL.

DEur peys en vré ist nv goet in ons landen,
T Wist, orlogh' mé moetẽ vlieden met schandẽ:
Ianus tempel is nv vast toe ghesloten,
Rhetorica sal nv vry onuerdroten
Met Musicã in reynder liefden branden,
Want Mars leyt nu vast ghebonden met banden,
De furien bijtende op heur tanden,
Moeten nv weer gaen duycken in heur coten.
Deur peys en vré.
Deur peys en vré ons van God toe ghesonden,
Heeft hy vermourt onse felle vyanden,
En ons herten van allen druck ontbonden.
Deur peys en vré.

Vande ioncheit. *Op de wyse vande Galiarde Carocolle, ende den weersanck telcken op de wyse vã de Galiarde, botert de coexkens wel.*

Liedeken.

Liedeken.

FRaey edel gheeſten,
Minſt met den meeſten:
Wilt v ſpoyen (t'wort v profijt)
Compt toch ter feeſten,
En ſchout quay beeſten,
Beſteedt toch wyſelyck den tijt:
Wilt v wachten wy ghy oock ſyt
Voor die maken den ypocryt:
Ende roept aen de Muſen t'alder tijt,
Om te vermeeren conſt endé iolijt.

O Muſe comt nv voort,
(Soo ſuldy hebben danck)
Makende ſoet accoort
Der inſtrumenten clanck:
O Phebe claer wilt v oock ſpoeyen ſchier,
En brenghet oock meé de claer' vernufte hier
Wijſe, voerſinighe, diſcrete Pallas reyn,
By v Diſcipelen hier in dit pleyn:
In alle conſten v nv roedende aen, ſeer ſaen
Om v te vieren iſt ons ghedaen.

Laet buyten blyuen
Twiſten en kijuen,
Diſcoort, haet ende nydicheyt,

Het ſou wt rijuen,
Ende verdrijuen
Goy eerbare gheſtadicheyt.
Schout clappaerts, en heur dorperheyt
Die toonen heur vileynicheyt,
Tot goey ghenuchté weeſt toch wel bereyt,
Roepende aen, der Muſen machticheyt:
O Muſe compt nu voort,
(Seo ſuldy hebben danck)

Vat ghemeyne
Tſamen ick meyne,
Minnaers der liefden onderdaen,
Van herten reyne,
Compt in de pleyne,
En wilter oock niet buyten gaen,
Maer wilt wel neerſtich gade ſlaen
De gheboden die ſyn ghedaen
Van Cupido, wiltſe toch tock verſtaen
Soo ſalt v namaels noch te goey vergaen.
O Muſe compt nu voort,
(Soo ſuldy hebben danck)

Vuyl ſpreken ſchouwen,
Wilt, eert de vrouwen,
Heur alle gheerne eer' bewijſt:
Schenckt heur wt trouwen,

Huy-

Huynen en mouwen.
Goy gheſtadighe liefde pryſt,
Eerlyck v int habyt hout:
Maer altijts houerdye ſchout,
Ialouſie laet ſyn verdreuen,, ſnel:
Soo moechdy hier met vreuchden leuen,, wel.
O Muſe comt nv voort,
(Soo ſuldy hebben danck)

Venus ſpreect tot Cupido om ſommighe oorſaken.

SONET.

Het is wel waer dat ghy verſcheyden laghen
Hem hebt gheleyt, en v netten gheſpreyt,
Maer ghy en hebt alſt al wel is gheſeyt,
Niet eerſt ghemerct wat vrouwen hem behagen:
Weer een rycké of een edele van maghen,
Oft een die heur gheerne dickmael vermeyt
T alder feeſten, oft die de digniteyt
Soekende is doer coſtelycke baghen:
Weer een ſeeghé, wyſé ende gheſtichte,
Oft een wilt dier, oft woeſte Venus nichte:
Oft een die is ſeer deuchdelyck van leuen.

Dees

Dees' ionghé man is van goeder nature,
En yeghelyck ſoect gheerne ſyn parture,
Dus moet ghy hem een ſyns ghelycke gheuen.

SONET.

Een hiende reyn ſach ick wit van colure
In een groen boſch luſtich in een valleye,
(Wandelen gaen int ſoetſte vanden Meye)
Gheleghen fraey by een riuire pure,
Neffens een boſch ſeer doncker van verdure:
Des morghens vroech deur der ſonnen beleye
Sach ick ſoo ſoet en fierkens het ghereye
Heurs ſchoons gheſichts, dat ick van dier ure
Heur volghen moet latende alle ſaken.
Niemant en roer my ſach ic ſtaen gheſchreuen,
Om heuren hals met fyne Diamanten
Int gout gheſet. Ick wil gaey ſlaen en waken
Nam ick voor my, want yemant ſtraf van leuen
Mocht deſe leet aen doen in vremde canten.

SONET.

Heur ooghen ſyn als twee ſchoon Eſmerauden,
Blinckende claer gheenſins om te verlichten
Fraeykens gheſet voor alle mans gheſichten,
In twee peerlen de ſchoonſte die bedauden
Aurora oyt alsſy d'Ooſten verlauden:

Schoon-

Schoonder dan gout ſyn die my dick beuichten,
Heur wynbraukens ende heur ſuyuer vlichten,
Soo ſchoon gheueruft dat ſy my dick benauden:
Dan out yuoir ſyn witter heur ſchoon tanden,
Neerſtich bewaert met twee coralen randen.
Dees' veruwen al, heur ſoo ſuyuer vertoonen
In heur aenſicht, wel weerdich om te croonen,
Dat ſy my ghants van herten en van ſinne
Verandert nou hebben deur heur reyn minne.

ODE.

Inden April als Flora heur gaet ſpoeyen,
Om lieffelyck het eertryck t'amallieren,
Met verſcheyden bloemkens die ſy doet groeyen,
Sprack ick aen, heur die my t'hert doet verteiren.

Schoon lief laet ons ſprack ic gaen ſien die Rooſe
Die deſen dach ſoo ſchoone ſtont ontloken.
Daer comendé ſtonden wy een goey pooſe
Soeckende waer ſy nv mocht ſyn ghedoken.

Wy en vonden gheen rooſe, maer alleene
Saghen wy heur bladerkens al ontdaen daer
Ende berooft van heur ſchoon verwe reene
Die wy t'ſmorghens ſeer ſchoone ſaghen ſtaen claer.

Ay lief ſprack ick, is dit niet groote ſchade
Dat dees ſchoon bloeme aldus is af ghereſen
Eer yemanden gheſchiet ſy de ghenade,
Te ghebruycken heuren reuck weert ghepreſen.

Och iaet ſprack ſy, want het was een ſchoon bloeme,
Hier om ſchoon lief doet toch dat ick v rade,
En laet my toe dat ick met recht v noeme
Bermhertich lief in eeren vroech en ſpade.

Tis nv den tijt Wilten toch nemen ware,
Ghy comt nv recht int beſte van v leuen,
Op dat met v oock niet alſoo en vare,
Alſt heeft ghedaen met dees bloeme voerſchreuen.

SONET.

Waer wilt ghi loopẽ lief, waer wilt ghi toch al loopẽ?
Ghy vliet vã my ſcoon lief eer ghy weet wat ick meyne.
Hoe wilt ghi my altyts deen pyn op dander hoopẽ?
Myn liefdé is ſchoon lief geſtadich goet en reyne.
Waerõ vliet ghy vã my? waer wilt ghi toch al loopẽ?
Myn liefde touwaerts is geſtaaich goet en reyne,
Dus en wilt my niet meer d'eẽ pyn op dãder hoopẽ
Maer blyft ſtaen lief, vertoeft en verſtaet wat ick meyne.
V ſchoonheyt ſuyuer maecht en v goede manieren,

V wijsheyt, v verſtant en v deucht goedertieren,
V oochskens ſcoõ en claer, en v vreyn eerbaer weſen
V ſuyuer blondich haer, v wynbraukens by deſen,
Behaghen my ſoo wel, dat ick tot alle tyen,
By v wel wilde ſyn twaer in vreucht oft in lyen.

EPIGKAMME.

HOe? meyndy lief dat ick v ſou verlaten,
Om gelt oft goei, oft om de hooghe ſtaten?
Neen ick voorwaer ick ben anders gheſint:
Want v liefde is ſoo vaſt in my gheprint,
Dat ick als knecht lieuer by v waer, ſchoone,
Dan ſonder v te draghen (fier) een croone.
En Cepter oock ouer een ryck verheuen,
Soo wel behaecht my v ootmoedich leuen.

VIEREYN.

O ſuyuer ieucht wien ick duyſent reyſen
Hebbe gheſeyt, ghy ſyt alleene lief,
Die my behaecht en die ick oyt verlief:
Sult ghy altyts van my achterwaerts deyſen?

Een ander.

Een cusken ſoet, aen v mondeken reyne
Verheughen doet, myn ſinnekens ghemeyne:
O ſuyuer ieucht, ſchoon amoureuſe vrouwe,
Myn hert verheucht, lief als ick v aenſchouwe.

Een ander.

O cusken ſoet ſoo onuerhuts gheſtolen,
Hoe hebt ghy nv myn ſiele ionck verfrayt,
Myn hert verheucht en mynen gheeſt ghepaeyt,
Die int Wilt boſch van druck pleghen te dolen.

Een ander.

Alſſer twee herten ſtaen ghants in ghelycken laſt,
Met reyn liefde beuaen in trouwen vaſt met luſte,
Tot gheender tyt en was den weert wilcomer gaſt,
Want wat deene begheert dat is des anders ruſte.

SONET

ICk ſach myn Nimphe int ſuetſte vanden lare
In eenen beemt gheleghen aende ſye
Van heuren hof, alleene als de vrye:
Neffens een gracht, waer af het water clare
Gheboort met liſch, cruyt en bloemen eenpare,
Luſtigher ſcheen dan alle ſchilderye,
Noyt man en ſach ſchoonder tappiſſerye,
Soo ſchoon was tvelt ghebloeyt veer ende nare:
Ghelyck Flora ſadt ſy daer op de bloemen,
Om heur ſchoonheyt machmenſe Venus noemen,
Om heur verſtant Minerua wys van ſinne,
Diana oock om heur reyn eerlyck weſen,
Beuen Iuno is ſy weert t'ſyn ghepreſen:
Tſynts deſen tyt queelt myn ſiele om heur minne.

Liedeken.

CVpidos ſchichte
Is my nu wel bekent,
Door tſuet gheſichte
Der ſchoonheyt excellent,
Van een maechdeken reene
Wys, minlyck en ſeer goet,
Die my nv dus alleene
Naer heur verlanghen doet.

Heur ſchoon bruyn ooghen
Lieffelyck ende claer,
Doen my nv d'ooghen
Pyne groot ende ſwaer:
Heur wancxkens net en pure,
Bloſende als een granaet,
Maken my d'leuen ſure,
Ia ſchier half deſperaet.

Heur eerbaer weſen,
En heur manieren ſoet,
Weerdich ghepreſen,
En diemen pryſen moet:
En heur ſeer eerlyck leuen,
Al heur bedryuen vry,
En heur deuchden verheuen,
Maken myn herte bly.

Weer ick int herte
Blyſchappe heb' oft pyn,
Weer vreucht oft ſmerte,
Sy ſal de weertſte ſyn:
Ick ſalſe occk al' myn leuen
'Dienen wt ionſten puer,
En heur gheenſins begheuen,
Om vreucht oft lyden ſuer.

O God almachtich
Die alle herten voet,
Weest toch ghedachtich
'Dees' ſchoone vrouwe goet,
Wiltſe voor ſchande wachten
Nou en tot alder tyt,
'Tis al in uwer machten,
'Die ſonder eynde ſyt.

SONET.

SOo haeſt als myn ooghen heur ſchoon figure
Hebben gheſien ſoo ſuyuer ende reyne,
Merckende veel gratien (niet ghemeyne)
In deſe maghet eerbaer, goet ende pure,
Werde ick ghetreft recht op die ſelue ure,
Van Cupidó, en na der minnen treyne,
Werde ick dienaer van dit maechdeken cleyne:
Wiens liefdé my dickweruen het ſure
Doen prueuen heeft met ſuchten ende beuen:
En wederom is my deur heur ghegheuen
Blyſchap' en vreucht, maer altyts onghedurich:
Hope gheeft trooſt, maer duchtan doet my pyne,
Ick hop' nochtans noch eens vertrooſt te ſyne,
Maer vaſt vinde ick my nv dicweruen treurich.

SONET.

ISser iemant onder des hemels ronde
Die gheproeft heeft Cupidos tyrannie,
Dat ben ick wel, die met herten onblye
Ghequetst ben met een dootelycke wonde
Die hy my ghaf door d'ooghe van de blonde,
Stellende heur soo in de heerschappye
Ouer myn hert en sinnen t'allen tye,
Beruerende myn siele tot den gronde.
Nacht ende dach en doen ick niet dan claghen,
Suchten, kermen, ende myn herte cnaghen,
Biddende hem dat hy myn leuen eynde.
Maer laes hy neempt in myn smerte behaghen,
Want hoe ick hem roepe en smeeke by vlaghen,
Hy en vertroost my niet waer ick my weynde.

SONET.

En ist de liefde niet, wat ist dan dat my quelt?
En ist de liefdé ooc, wat mach de liefde wesen?
Is sy soet ende goet, hoe valt sy hert in desen?
Is sy quaet, hoe is dan soo suete heur ghewelt?
Brande ic met mynen danc, hoe ben ic dan ontstelt?
Ist teghen mynen danc, sal tsuchten my genesen?
O vreuch vã pynẽ vol pyne vol vreucht geresen

O droefheyt vol ioleyts ! o blyſchappé verfelt !
Leuende doot hoe moecht ghy teghen mynen danck
Dus velé ouer my ? maer ben ick Willens cranck,
My claghende tonrecht, de liefde ick tonrecht blame.
Liefde goet ende quaet, my leet en aenghename,
Gheluck en ongheluck, ſuer en ſoet ick gheuule:
Ic ſuke vryicheyt, en om flauen ick wule.

SONET.

NOyt en is v minlyck weſen gheweken
Wt myn verſtant, maer ſie altyts preſent
V weſen ſoet, v ſchoonheyt excellent,
V aenſchyn claer, ende de ſoete treken
Uwer oochskens die machtich ſyn te breken
De ſtraffcheyt van een hert dat ghewent
Tot quadé is, en in wreetheyt verblent,
Doende t'ſelfdé virighe tranen leken.
V ſuyuer haer ſweer ick v op myn trouwe
Dunct my gemengt ſyn met draykens vã gouwe.
V wynbraukens ſyn boochskens van Hebenen:
Den mout corael, de borſtkens van albaſte,
De tanden van yuoir als de ghepaſte,
Ermkens maſſyf, en wel ghemaecte ſchenen.

SONET.

Wil iemant ſien in een ſeer ionghé ieucht
Alle ſchoonheyt, alle ſuyuerheyt reene,
Ootmoedicheyt, en hoefsheyt niet gheemeene,
Alle eerbaerheyt, wysheyt, verſtant en deucht?
Wil iemant ſien (compt te wyl ghyt ſien meucht)
Twee ooghen claer, en een godheyt niet cleene?
De glorie oock van onſen tyt alleene?
Come beſien die my t'herté verheucht:
Hoe Cupido byt en lacht ſal hy leeren,
Hoe hy gheneeſt, en hoe hy ooc doorwont,
Dan ſal hy heur ſiende ſegghen terſtont
Gheluckich is, die een vat ſoo vol eeren,
Wysheyt, verſtant en deucht, aenſchouwē mach,
Maer ſalich hy, die heur noch trouwen mach.

SONET.

SOo langhe mynen gheeſt dees leden ſal doen ruren
Sweere ic v ſuete lief en ſal nemmermeer vrouwe
Dā ghy, ouer myn ieucht (in des werelt lādouwe)
Heerſchappyé hebben, want myn liefde ſal duren
Gheſtadichlyck altyts, wat leet ick moet beſuren.
V alleene (ſchoon lief) ſal ick blyuen ghetrouwe,
Want veel lieuer wil ick v dienaer ſyn in trouwe,
Dan eens anders dienaer wat vreucht my mocht
ghebeuren.

V

V schoonheyt is soo hooch in mynen gheest verheuen,
En v liefde is soo vast in myn herte gheschreuen,
Dit noch den langen tyt, noch Atropos geruchtē
Niet keeren en sullen, ick en sal t'allen daghen
In myn herte geprint ende gheschildert draghen,
V ooghen, uwen mont, v lachen, v versuchten.

SONET.

V Suet gheschichte en v seer eerlyck wesen
Reyn suyuer maecht, so suyuer van aenschyne,
Doen lancx soo meer vermeerderen myn pyne:
Nochtans worden van my altyts ghepresen
V aenschyn claer, v bruyn oochskens by desen,
V blondich haer waer deuré ick ten fyne,
Hopende ben volcomen medecyne,
En soo deur v noch te worden gheneseñ.
Verstmaeyt ghy my, myn leuen sal haest eynden,
Deur pyne swaer in droefheyt onghemeten,
Maer seght my lief en sou v dit niet deeren,
Dat ghy alsoo myn schaduwe soudt seynden
Naer Lethes vloet om te blyuen vergheten?
God (hope ic) sal die wreetheyt van v weeren.

SONET.

H Ad ic verstant so grof, so plomp en onbesneden
Als vele die int velt spitten, grauen en spayen,

Oft waer ick als ſy ſyn die als weerhanen drayen,
Soo en ſou v ſchoonheyt, noch v verchierde leden.
O weerde ſuyuer maecht my met houden tonvreden
Noch ic en ſou altyts niet ſtaen t'uwer genaeyen,
Maer ſou nv hier nv daer vaſt myn ghenuchten maeyen,
Die ick ghiſteren ſach ſou ſyn vergeten heden:
Bouen deſe acht ic my nochtans gheluckich t'ſyne,
En bouen alle goet acht ick myn butter pyne
Die ic om v reyn lief lyde nachten en daghen:
Want ſonder liefde lief ſou ick ſonder ghenuchten
Leuen gelyck ſy doē (al moet ic nv dick ſuchtē)
Die na eere noch deucht, noch reyn liefdé en vraghen.

SONET.

O Suet ghepeys, o ſware fantaſyen!
O groote vreucht! die my comt deur t'gedencken
Van v minlyck weſen het welck my ſchenken
Can een eerlyck ende ſalich verblyen.
O droefheyt bly', ô ghenuchelyck lyen!
O gheſontheyt, ô daghelycx vercrenken!
O ſcherp verbot, ô lieffelyck weerwenken
O ſuren peys, ô alderſoetſte ſtryen:
T'is my al vreucht, al goet ende bequame:

T'is

T is my al lief, wilcome en aenghename,
Wat ick deur v liefde (reyn lief) ontfanghe:
T ſy ſuer oft ſuet, alſt v wel mach behaghen:
Maer nochtans is al myn vlieghen en iaghen,
Naer uwen trooſt, en naer v ick verlanghe.

SONET.

GHy en ſyt my niet wreedt, niet hert, noch ongenadich,
Maer vriendelick ſydy, beleeft en goedertieren:
Seer minlyck en ſeer goet, ſoet en ſeech van manieren:
Ghy en ſyt oock gheenſins wilt, ſtraf noch ongheſtadich:
Ghy en ſyt my ooc niet verachtich noch verſmadich
En ic en ſueck' ooc niet dan v deucht te verchierē
Waerom doet my dan nv v liefde dus crayeren?
Segget my toch ſcoon lief, en weeſt my toch beradich:
V eeré en v deucht, en v manierlyck weſen,
Gaen als den noroden wint d'oneerbaarheyt veriaghen.
En ic heb ooc altyts in dorperheyt mishaghen:
Ontheyt lief ic verſtaet, ic ſueck' de deucht gepreſen
En die en is toch hier beneden niet te vinden,
So veelé als in v dees' doet my touweerts winden.

Liedeken.

GHelyck den dagheraet
Hem luſtich openbaert
Des morghens inden ooſten,
En compt vry onuerhaert
Die tſnachts waren beſwaert,
Deur ſyn claricheyt trooſten.

Alſoo word mynen gheeſt
Oock verfraeyt aldermeeſt,
Deur v reyn minlyck weſen:
En v bruyn oochskens claer,
En v ſchoon blondich haer,
Cunnen myn pyn gheneſen.

Ghelyck den ſuyden wint
Die Flora ſeer bemint,
Int ſuetſte vanden Meye
De bloemkens groeyen doet
Diemen ſiet ouervloet
In boſch, berch en valleye.

Alſoo

Alſoo can uwen ſanck
En v ſchoon aenſchyn blanck
Myn ſwaricheyt verdryuen,
En doen my met iolyt
In deſen ſueten tyt
V gratien beſchryuen.

SONET.

HOe ſou ick van v lief ſcheydende connen ſpreken
Dat druckich woort Adieu, oft God moet v bewaren
Ghemerckt my het gepeys alleene can beſwaren?
Voorwaer tſceydē vā v doet myn tranē als beken
Seer oueruloedelyck ouer myn wanghen leken:
N v god beware v lief alſt dus met v moet varē,
Myn leuen mynen trooſt, alder liefſte der charē:
Adieu ghy die myn pyn cunt meederen of breken
Adieu reyn ſuete lief: vaert wel ſchoone meeſterſſe,
Die my dic ſuchten doet, en weerom meucht verheughen,
Ghy die ic dienen ſal altyts na myn vermeugen,
Bewaren moet v God, myn vreucht en bitter perſſe,
Die my dic brādē doet en ooc dicmael doet vrisē
Leeft met my ſoo ghy wilt, ken ſal gheen ander kieſen.

S. Pierre Dentieres, Gentilhomme Tournisien, a Monsieur Vander Noot.

SONET.

MOnsieur, quand i'apercois tant d'espris en la France
Lesquels le blond Phebus a pour siens adopté
Estre en sçauoir pareils, ie suis en verité
Confus, ny pouuant voir aucune difference,
Ronsard par ses escrits se veut la preference
Du Bellay sy oppose, & Greuin d'vn costé
Chemine en mesme reng comme ayãt merité
L'honneur d'auoir casse la teste à l'ignorance:
Mais quand è toy Monsieur, des Germains l'ornement,
Et le Belgique harpeur en vers liriquement,
Qui te secondera ? certainement personne.
Tu as tout le premier de Rome ramené,
Et Petrarque & Dantes tant heureusemẽt né,
Illustrant richement ta langue Brabançonne.

Res-

Reſponce de l'Auteur, au *precedent*.

SONET.

LE Roy François premier a amené en France
Le blond Phebus auecq' ſes neuf pudiques ſœurs,
Et maint gentil eſprit des lettres amateurs,
Qui ont per leurs eſcrits acable l'ignorance,
Mais Dentieres tu dis que ſous bonne cadance
Des Neuf' ſuis l'ornement des gens de bonnes meurs,
Et le Belgicq' harpeur, pour to⁹ mes ſucceſſeurs,
Diſant que perſus tous ie tiens la preferance.
Las, ie voy rondement pinſant ma douce lire
D'vn ſtil' pour nous noueau, qu'ay bien voulu elire,
Pour mõſtrer clerement & donner bon courage
A tous ceux de Brabànt qu'on peut en leur langage,
Si biẽ tout ce qu'on veut eſcrire, & tant des fois
Qu'en Romain, qu'en Tuſcan, qu'ẽ Grecq ou qu'en François.

Guil-

Guillaume de Poetou,
Al'Auteur.

SONET.

TEs vertus *Vander Noot*,& Poëtiq' fureur
Qui ſcintille dans toy,& qui hõneur t apporte
Et le bening vouloir qu'aux bons eſprits tu porte,
Ioint à ta probité,& bramée valeur,
Te promettre me point de ſincere & vray ceur,
Que(tant que la mienne ame imbecille & peu forte
Sera de mes cinq ſens ta nourriſſiere acorte,
Per le vouloir de cil qui en eſt Redempteur)
Libre,i'animeray d'abile main & preſte
Le gentil naturel qui ferme en toy s'arreſte,
A mes chants immortels,& Lut Betunien:
Dont pour te faire voir quand ma promeſſe eſt bonne,
Genereus *Vander Noot*, pour arre ie te donne
Ce liure ourdy deſous le ciel Antuerpien,

Reſ-

Reſponce de l'Auteur, *Audit Guillaume de* Poetou.

SONET.

TOn ſtil mellifluent, ô gentil Betunois,
Marié doctement au luct que doux tu ſonne,
Ourdiſſant ce Sonet françement m'eguillõne,
Et me pouſſe & me point proferer d'haute vois
Que le doct Coriphée, & cigne Vandomois,
(Des fortunés eſprits Delphienne couronne)
N'a en tous ces pays qui mieux eſmerillonne,
Et anime ſes traits, fors toy, l'honneur d'Artois
Ta *lieſſe en labeur* me ſert de teſmoignage,
Labeur que me pregonne & nomme d'haut courage,
Des Pegaſins eſprits Mecœne & vray fauteur:
Or per ce Sonet mien ie te rends le ſemblable,
Comme du Clariẽ Chantre & miniſtre ſtable,
Et de ſes chaſtes Sœurs vaſſal & ſeruiteur.

RE-

Replique dudit G.D.Poe-tou, *Audit Seigneur I.* Vander Noot.

SONET.

DEux, trois,& quatre fois heureux ie me veus dire,
Vander Noot que i'honnore & tiens pour mõ Seigneur,
D'entendre,oyant les tons de ta lirique ardeur,
Que mon lut Betunois tu cheris & admire,
Voulut dieu qu'il fut tel comme de hautain dire
Tu ſouſtiens,que Ronſard des nuef ſœurs conducteur,
N'a en to⁹ ces pays sẽblable à moy pour l'heur
Qui mieux ſcait son archet adaptér à ſa lire:
Pluſtoſt certes pourroy du ciel les feus conter,
Qu'es rares & ſaints pas de Ronſard inciſter,
Ne fut que comme toy i'euſe trouué la ſente:
Lũy comme Pere il eſt des Poëtes François.
Tout ainſi *Vander Noot* des bien-chantans d'Artois,
De Flãdre & de Brabãt tu es le Prince & l'ente.

SO-

Autre Sonet dudit Poetou, *Au Poete ſon Mœcene, en* luy dediant vn Liure.

SONET.

PVis que ce mien labeur, qu'humble & deuot ie liure,
(*Vander Noot*, ſerf des Neuf) aux pieds de tō renom:
Triumphant porte en teſte, & au millieu ton nom,
Ne conuient il auſſi qu'il ſoit au fin du liure,
Vrayment il y ſera: car ſi quelqu'vn luy liure
Parolles ſans ſaueur, ſans ſel, huyle & rayſon,
Ayant dans trois hauts forts hardie gueriſon,
Magnanimé voudra ſon aduerſaire enſuiure,
Si lors forcé il eſt quelque argument dreſſer
Pour courageuſement ſon ennemy preſſer,
Le vaincre & confuter d'acuite gaillarde,
Ie croy, ó *Vander Noot*, fauteur des bons eſprits,
Qu'a mes labeurs ſeras dans lieſſe confits,
Aduangarde, bataille, & preuſe ariergarde.

62

Noot, Jan van der

Aen den H. Vander Noot, Heere van Carloo. &c.

ODE.

D'eerſte STROPHE.

WAt de menſen bedryuen
Van loffelycke daden
In ſtryden oft in raden,
Het moet vergheten blyuen,
Den tyt verwinnet al:
Mẽ mach veel deur Tropheen
Den menſch' noch wat doen leuen,
Nae ſyn doot, met verheuen
Colomnen fraey beſneen,
Maer tcrycht al eenen val:
Want den tyt can d'oblisken
D'anticken d'Arabisken,
Doen vallen met gheſchal.

Antiſtrophe.

Alleen de Muſen ſchoone
De menſchen als ſy ſteruen
Den tyt te ſpyte verweruen
Eewighen lof te loone
En eenen goeden naem,

Deur

Deur het gheleert ontfouwen
Van eenighe Poeten,
Dié als goede Propheten
De goy leuende houwen
Deur heur veerskens bequaem
Ghelyckmen dat mach mercken
Aen heur gheleerde wercken
En ſchriften ſonder blaem.

Epode.

O gheſuſters eerſame
Die ontrent de fonteyne
Phegasis op de pleyne
V verblyt ſonder blame
Met Phebus minioot.
Gheeft dat ick op myn liere
Mach ſinghen deur v ionſte
Nae der Poeten conſte
Den lof en eere ſchiere
Van eenen Vander Noot.

2. Strophe.

O Brabant moeder ſchoone,
Gheluckich en vruchtbare
Van een gheleerde ſchare,
Een vroem volck neemt de croone,
Die Vander Noot *v gheeft:*
Dewelcke hy met den ſweerde.
Ghewonnen heeft in ſtryden,

Springhende ſonder myden,
Cloeckmoedich vanden peerde,
(Dies menich Francois beeft)
Om Egmont ſynen Heere
Te helpen in ſyn eere,
Die nv deur hem noch leeft.

Antiſtrophe.

Egmont Was ſeer cloecmoedich,
Sterck en bequaem van iaren
In de Franſoyßche ſcharen,
(Die hy deurwonde bloedich)
Ghereden alſoo diep
Dat hy hem vont beſloten,
En omringhelt al omme
Van een ſeer groote ſomme
Franſoyſen, onuerdroten.
Vander Noot (die hem riep,
Goeden moet myn goet Heere,
Wy cryghen prys en eere)
Alleene met hem liep.

Epode.

Ghelyckmen ſiet twee Leeuwen
Dat als ſy ſyn beſpronghen,
En ſeer ras ouerdronghen:
Met iuychen en met ſchreewen,
Van veel landt lieden grof,

Die

Die heur met ſcherpe pyken
Met buſſen, boghen, ſtauen,
Willen dooden en ſtrauen,
Den boeren niet en wycken,
Maer heur weeren met lof.

3. Strophe.

Alſoo ſachmen dees Heeren
Inde Franſoyſe benden.
Menighen Franſoys ſchenden,
En verſlaghen met eeren,
Cloeckmoedich onuerſaecht.
Ten leſten viel ter eerden
Deur veel wonden en keruen
Egmonts peert d'welck moſt ſteruē:
De ruyters hem aenueerden,
En hebben hem gheuraecht
Wilt v gheuanghen gheuen,
Want v peert iſſer bleuen,
En ghy vint v gheplaecht.

Antiſtrophe.

Merct nv een ſtuck van trouwen,
Weerdich te ſyn ghepreſen,
Een ſtuck datmen by deſen
Soo lofweerdich mach houwen,
Alſſer oyt is gheſchiet.

64

Noot, Jan van der

Als Vander Noot *beuonde*
Dat Egmont was te voete
Deur ſyns peerts doot onſoete,
Sprack hy met heußen monde
Gheſelle en vreeſt toch niet
En wilt hierom niet ſuchten,
Maer ſpringt hier ſonder duchten
Op myn peert, tis v ſict.

Epode.

Hy ſpronck van ſynen peerde,
Niet vreeſende de crachte
Van het Franſoys gheſlachte:
Egmont ſadt op met veerde,
O ghetrou en ſtout werck!
En voorts heeft hy ghegrepen
Dees peerts ſteert metten handen
In ſpyte der vyanden,
Dwelck hem heeft wt gheſlepen,
Vechtende euen ſterck.

4. Strophe.

Hy heeft met wyſen ſinne
Des peerts ſteert ras ghewonden,
Om den ſlincken vol wonden,
En vocht tſynen ghewinne,
Sterck met ſyn rechte hant,
Ghelyck twee ſtercke winden

Door

Door eenen boomgaert groene
Met ſeer ſnellen fatſoene,
Vlieghende ende ſoo ſchynden
De vruchten abondant.
Soo ſachmen dees twee loopen,
En omworpen met hoopen
Tfrans volck aen elcken cant.

Antiſtrophe.

Te wyl dat dees twee voechten,
Quamen aen de Boergoenſche,
En ſloeghen de Gaſchoenſche
Die ſy ſoo tonder brochten,
Ghelyck de cat de muys:
Veel werdender gheuanghen,
Ock verdronckender veele,
De reſt' vloet wt den ſpele
Benaut deur het verſtranghen,
Seer beſchadicht nae huys:
Soo ſy oock hadden gheuaren
Ouer twee halué Iaren
Dit meyneedich gheſpuys.

Epode.

Als ſy meynden t'ontſetten
Sinte Quintens beleghen
Daer ſy ooc de neerlaeg' creghen,
En daer heur fraey Cadetten

Noot, Jan van der

Gheuanghen werden meeſt:
En corts daer nae verloren,
De ſtat die ſy ſoo preſen,
En Chattelet by deſen
Han, en ander vercoren,
Voor heur een droeue feeſt.

5. Strophe.

O Vander Noot, te rechte
Hebt ghy hier connen teonen,
Voor ſoo veel vroem perſoonen,
Dat hier met van de ſlechte
En ſyt gheſproten ghy:
Ghy hebt hier wel doen blycken
Dat ghy (vry van onuromen)
Den oorſpronck hebt ghenomen
In de neerlantſche rycken,
Van een eel gheſlacht vry.
Dwelck ouer duyſent Iaren,
Hem in Brabant quam paren
Met een eel vrouwe bly.

Antiſtrophe.

Waer af dat ſyn gheſproten
Soo veel goy edel Heeren,
Die vol vromen en eeren
De deucht vry onuerdroten
Altyt hebben gheſocht

Onder welck' syn gheuonden
Soo veel wyse gheleerdé,
Vroomé, goedé gheeerdé,
Die des lants t'allen stonden,
Voorspoet hebben ghewrocht:
Som synde Cancellieren,
Raetsheeren goedertieren,
Borghemeesters wel bedocht.

Epode.

Som ruyters, Capiteynen,
Ridders en officbieren,
Die in alder manieren
In de Brabantsche pleynen
Heerlyck hebben ghebout,
En hebben tallen stonden
Dorpen ende Casteelen,
En steden voor heur deelen,
Leenen en vaste gronden
Ghehadt, en oock schoon gout.

6. Strophe.

My is hier wel ghegheuen
Stoffe schoon om te prysen,
Na de Thebaensche wysen,
Met myn veerskens verheuen,
Dit goet edel gheslacht,
Maer om dat ick ghesproten

Ben

Noot, Jan van der

Ben van dit ſelf gheſlachte
Wil ick met alder machte
My myden vande Nooten.
Te pryſen nae myn macht,
Want het en ſou niet veughen
Dat ick na myn ghenughen
Hier toonen ſou myn cracht.

Antiſtrophe.

Alleen heb ick gheſworen
Te ſinghen ſonder letten
Op tgheclanck der trompetten,
De ſchoon daet wtuercoren
Van myn Heer van Carloo.
Op dat den tyt der Iaren
Niet en ſoude verteeren
Den lof niet om vercleeren
Die weert ſonder beſwaren
Is datmen hem ſing' ſoé.
Om ſyn ſtout edel herte,
Dwelck altyt vliet de ſmerte
Der ſchanden eens herts bloó.

Epo-

Epode.

En op dat de Neerlanden
Oock maghen ſien en weten
Dat ick Phœbus ſecreten
Myn vyanden ter ſchanden
In heur ierſt heb gebrocht,
Singhendé op de wyſe
Der Grieken en Romeynen,
Nae Horaciums meynen,
En na Pindarus ghyſe,
Dit werck dus heb volbrocht.

Noot, Jan van der

Au treſilluſtre Prince, G. de *Naſſau, Prince d'Orãge,*

Conte de Naſſau, Seigneur de Breda, de Dieſt, Catsenelleboghe. &c. Borchgraue d'Anuers, Gouerneur d'Hollande, Zeelande. &c.

SONET.

EN vous voyant Prince de bonne race,
Il m'eſt aduis de veoir deuant mes yeux,
Tout en vn corps enſemble trois grans dieux
Mars ſur ton front a planté ton audace,
Mercure auſsi d'vn parler d'efficace
Ouure ta bouche. Amour vainqueur des cieux
A prins tes yeux en ces terreſtres lieux,
Ou qu'il s'ebat d'vne diuine grace,
Dont de toy vient la paix, & la police,
Le bon conſeil, l'Amour & la Iuſtice:
Pour celebrer tes vertus ſans fallace,
Et ton bon heur, il faudroit que ma voix
Deuint airain, & faudroit que mes doigtz
Deuinſſent fer, & ma plume vn Parnaſſe.

Au

Au Treſ-noble Sr. Mon-*ſeigneur le Conte Lodo-*wyck de Naſſau.

ODE.

OR ie ne veux plus croire
La fableuſe hiſtoire
De ceſt Aſcrean viel,
Qui dit que l'amour ſainte,
La Iuſtice ſans fainte,
Sont envolez au ciel.

Car icy bas ie treuue
Tous ces vertus per preuue,
En toy noble Seigneur,
Ie treuue en ta perſonne,
Honneur & pitie bonne,
Vrayé foy & douceur.

Donc à bon droit peux dire,
Naſſau tu fais reluire,
Encor vng ſiecle d'or,
En ce viel dernier age
Pleyn de fureur & rage,
Et de fauſſé encor.

Noot, Jan van der

Au temple de memoire,
I'enfonceray la gloire,
De ta noble vertu,
Le bruit de ta louange,
Sera du peuple estrange,
Per mes vers entendu.

D. Gerardus Gooſſenius, *Phiſicus, Med.* ende *Poêt*,

Aenden Edelen Heere, Heer'
Ian Vãder Noot Poët ende
Edelman vã Brabant.

ODE.

ONlancx na dat ick was,, in Antwerpẽ ghecomẽ,
So heb ick euen ras,, uwen perſoon vernomen
Edel Heer Vander Noot,
Waer deur ick op dat pas,, vry van alder onvromen
Verheuchde in blyſchap groot.

Als een die was bekent,, met die bloem der Poeten,
Van neerlant excellent,, in eeren hooch gheſeten,
En oock ſeer wyt vermaert,
Deur dat ghy ſchreeft ſer gent,, van ioncx met goet
Naer der Poet:.. aert. (vermeten,

Want wat baert meerder vreucht,, hier in ſweerelts
landouwe,
Dan te ſingen vãde deucht,, Sonettekens niet flouwe,
Ken koes daer voor gheen ghelt:
Noch ſpyſe die verheucht,, oft tſolaes vã een vrouwe
Want dat den menſche al quelt.

En

Noot, Jan van der

En dbehoort ooc al meeſt „tot dē menſch vāder erfē
Daer wy dbeſt om dē gheeſt „ te verblyen aenueerdē
Doer ſyn edel virtuyt,
En deen moeyte verheeſt, d'ander doet vreucht voi-
Deur dat den gheeſt ontſluyt. (heerden,

En als wy ſyn berooft „deur die doot vā dit leuen
So wordt noch al ghelooft „ dat wy gedurich ſweuen
In der gheleerder hant,
Dwelck gheen goudt wiet verdooft „ en ſou cunnen
Dan allen het verſtant. (gegeuen,

Wie ſou hebben verclaert „ Æneas feyten wel,
Hadſe noyt gheopenbaert „ Vergilius ſeer ſnel,
Dieſe ſeer wel wt leyt:
Van Hector onueruaert „ en van Achilles fel,
Homerus ons verbreyt.

Iſt dat v dan behaecht „ van ons ſalt ooc geſchien
Dat wier ouer claecht „ wy onder alle lien
Leuende ſullen blyuen,
Soo lang' alſt Ooſtwaert daecht „ int ſpyt van diet
Deur v lofweerdich ſchryuen. (verbien,

Nv doot wat condy doen „ met al v felle ſchichtē?
Als my na ſyn beuroē „ een goet opſchrift ſal dichtē
Vander Noot *den Poet,*
Syn vrientſchap ſal my voē „ en ſdoots ſwaerheit ver-
Dwelck ick my vry vermeet. (lichten,

Den Poêt aenden wijſen

ende wel gheleerden D. Gerardus Gooſſenius, Med. Phiſicus, eñ *Poët voor antwordé.*

ODE.

K'EN *was noyt meer verheucht,*
K'en had' noyt meer de vreucht,
Van myné ionghe daghen,
Dan doen ick by v quam
En v verſtant vernam,
Als myn ooghen v ſaghen.

Want ick vont waer terſtont
Soet my was deur den mont
Vertelt van gheeſten reyne,
Als dat ghy waert begaeft
Van Phœbo, en ghelaeft
Wt Pegaſis Fonteyne.

En dat den Cinthien
Phœbus den Pythien
De conſt der medecynen
V ſeer wel heeft gheleert,
Waer deur ghy wordt gheeert,
En doet v deughden ſchynen.

Noot, Jan van der

Waer deur ghy oock deurſiet
Al tgheen datter gheſchiet
In alderhande dinghen:
Elcx dincx nature en aert,
Wort v gheopenbaert
Deur Apollos ghehinghen.

Eerdé, locht, water, vier,
En dat ſy gheuen hier
Weet ghy wel te deurgronden.
De mineralen hert,
Worden tot elcke ſmert
Deur v oock wel ontbonden.

Ick vont oock dat ghy ſyt
Seer wel gheſchict altyt
Inde ſeuen vry conſten,
Liefghetal en bemint
Van Pallas wys gheſint,
En de Muſen volionſten

En Mercurius loos
Heeft v ſprake en v voys
Oock wel connen verchieren,
Dies ick verwondert was
Als ick v op dat pas
Hoorde, en ſach v manieren.

En bouen dat ghy cunt
Al dat v' is ghegunt
Van Iuppiter dé Heere
Soo acht ghy groot het werck
Van my een goet ſlecht clerck
En pryſt myn Muſe ſeere.

Gooſſenius my dunckt,
Dat my myn hert ontfunckt
Deur v comſt' met verblyen
My dunct voorwaer dat ghy
Hier comen ſyt om my
De doot helpen beſtryen.

Want oft ick niet en waer
Cloetghenoch maer te ſwaer,
Om de doot te beuechten
Soo ſult ghy my by ſtaen
En de doot wel verſlaen,
En heur cracht wel verſlechten.

Alſoo ſult ghy my dan
Altyts als een vroem man
Doen leuen ſo ick hope
En ick ſal v oock cloeck
Voorts trecken wt den hoeck
Des verghetelheyts nope.

Ont-

Ontſterffelycken loſ,
Vyant der gheeſten groſ,
Die inden hemel hooghe
V macht en woenſtè hout
Bouen ſiluer en gout
Syt ghy groot in myn ooghe.

Ghy die de goede croent
Ende de deuchden loent,
Wilt Gerardus naem veuren,
In uwen tempel ſchoon,
Op datmen tſynen loon,
Hem kent tot allen uren.

Idem quod ſuperius G. G. Ad D. Io. Vander Noot, Nobil. & Poet. Bra. Patri. Ant. Verſibus elegiacis redduũ.

NVper vt applicui, ſæuum fugiendo tyrannum,
Littoribus lachrymans Anglia vaſta tuis,
Offendi clarum ſed non ſine numine diuum,
Virtute & priſco ſtemmate & arte virum,
Te Noetane puto quem Phœbi laurea cingit.
Quem decorant muſæ, Pallas & ipſa Venus:
Inuento tanto lætabar valde Poëta.
Non facile eſt tales nam repperire viros,

Quanto

Tanto etenim superas, quos nunc fert terra Poetas
Rythmis Sol quanto sydera clara poli,
Virtutem canis & noctes meditando dieſq́,
Efficis vt ſimplex hanc q́ popellus amet,
Diuitias alius ſummo diſcrimine cogit
Iſte voluptates niſibus vſq́ petit,
Diuitiæ pereunt ſimul et male ſuada voluptas,
Poſt cineres virtus ſola ſuperſtes erit,
Ænee virtus muſa celebrata Maronis,
Exemplar vitæ nobile, nonne manet?
Troiani belli ſcriptor, cur laudat Achillem?
Quod virtus nullo eſt interitura die.
Spiritus humanus diuinæ particula auræ,
Virtutem ſectans non peritura cupit,
Terrea ſed moles aurum gemmaſque ſequendo,
Atque voluptates, nil niſi vana petit:
Macte igitur cœptis pulchris Noetane Poeta,
Contendas ſummas impoſuiſſe manus,
Nec te liuor edax, nec Zoilus abſtrahat iſtis,
Poſt mortem liuor Zoilus atque ſilet,
Sic mortis falles ad acute falcis acumen,
Que citra delectum obuia queque metit,
Nos quoque ſi muſe dederint pro parte virili,
Carmine tollemus nomen in Aſtra tuum.

Inoffenſibilis Gooſſenius.

Respondet Clariss. Poeta, D. Gerardo Goossenio, vti hactenus versibus Teutonobelgicis fecit, nunc versibus Latinis idem cõplectens.

DVm tua conspicerem diuino numine plena
Pectora, praclaras ingeniýq; notas,
Lætabar tanquam prætioso forte thesauro
Inuento, quid tanto charius esse potest,
Artis Apollonie es doctorq; sacerq; Poëta
Musarum antistes mysta clienſq; pius,
Per te Zoileos fugient mea scripta latratus,
Dum pellis metro spicula dira tuo,
Nos tibi pro tanto referemus munere grates,
Dum fulget claro pallida Luna polo,
Atque tuam nostro referemus carmine mentem,
Vt quondam posteris, cognitus esse queas.

Al muy Mag. Generoso y

Doctissimo Varon el Señor, Don
Ioan Vander Noot.

SONET.

LO qué agorá as mostrado de reposo
Vander Noot, de virtud y de prudentia,
De consejo en la Ley, y de scientia,
De benigno, discreto, y de animoso:
Quanto de tu linaje Generoso,
De tu Poema diuina y alta eloquentia,
En lo passado vy por excellentia,
En nuestro conuersar dulce y sabroso.
Lo qué ay de nueuó en ty admirable veo,
Es que siendo priuado del ameno
Schaldis, y su Ribera verdé y umbrosa,
Disimulas tu absentia y tu desseo,
Con vn Rostro jocundo y muy sereno,
Mas l'alma por tu partir no esta llorosa.

Seruidor de V. S.
Luis Franco,
Lusitano.

ELEGIE.

WAt mochtmen iemant toch hier wenſcen op der eerden
Ergher dan dat hy had een wyf vol van houerden?
Fier, dubbel en doortrapt, ſpytich, erch ende fell:
Die traech waer totter deucht, en tot de booſhz ſnel
En die van ſmorghens vroech tot dat ſy tſnachts gaet ſlapen,
Sonder redene kijft tſeghen maerten en cnapen:
En heuren goeden man voor alle deucht en goet,
Alle onbeleeftheyt toont en alle leet aendoet.
Twaer beter in een boſch te woonen by de beyren,
Oft by de leeuwen fel int velt hem te gheneyren,
Oft alleen onder t'ack oft in een woeſt vremt lant,
Dan by een toornich wijf, erch en ſonder verſtant.

ELEGIE.

WAt mochtmen iemant toch hier wenſchen op der eerden
Beter dan dat hy had' een vrouwe goet vol weerdē?
Seer minnelyck en ſeer ſuet, vyant der booſheyt fel,
Die alle ondeughden vliet, volghende de deucht ſnel,
En die van tſmorghens vroech tot dat ſy tſnachts gaet ſlapen
Voorſichtelyck regeert, huys, maerten ende cnapen:
En heuren weerden man alle ghemack aendoet,
Alle vrientſchap en vreucht, alle eere en alle goet.

Al

Al waermen in een bosch daer woluẽ en beeren,
Tieghers en leeuwen fel loopen en heur gheneeren,
Oft ergens onder tdack oft in een woest vremt lant,
Mẽ sou wesen gepaeyt deur heur deucht en verstant.

Apodixe.

DEr hoeren mont
Is een seer diepe grachte,
En sy deurwont
Der dwaser hert met crachte:
De mensch die sneeft
Deur veel oneerbaer voeren
Die hem begheeft
Tot de liefde der hoeren.

Apodixe

VRouwen die sottelyck
Heurlieder vleesch vercoopen,
Cryghen bespottelyck
Vuyl plaghen swaer met hoopen,
Van vremde pollen fraey,
Guyten en ruffianen,
Cryghen sy theurder schaey,
Spaensche en Napolitanen.

Viereyn.

Ist dat te hebben langhen baert
Iemanden wys en cloeck doet schynen,
Zoo mach den bock van vuylen aert
Worden gheacht vol van doctrynen.

Epi-

Epigramme.

Hebbende sulcken blauwen snuyt,
Vliet de fonteynen vuylen ghuyt,
En spieghelt v int water niet,
Want ist dat ghy v seluen siet
Ghy sult als Narcissus die vloot
Steruen, hatende v totter doot.

Probleme oft Dialogisme.

Segt my toch deucht en eere,
Waeraf vliet ghy soo seere?
Seght my toch wat ghy haet,
En soo seer versmaet?
Venus en Bachum mede
Vliede ick en de slaepstede.
Die deucht en deere vliet die moet tot alle tyen
Schouwen d'oneerbaerheyt, traecheyt en brasseryen.

Vireyn.

Sydy int eten ras en snel
En int loopen traech int ontcnopen,
Soo moet ghy met de voet en wel
Eten, en met den tanden loopen.

Ghelyck t'Castilliaens ver wt is d'beste Spaens,
Ghelyck oock het Tuscaens is dbeste Italiaens,
Ghelyckmen te Lyons spreeckt het beste Francois,
Alsoo wordt in Brabant met d'aldersuetste voys,
Ghesproken en ghebruyckt het alder beste duyts.

M.P.

M.P.R.A. Monſ. V. Noot.

LE bon Eſprit qui *Vander Noot* gouerne,
Combien qu'il ſoit encores bien moderne,
Le faict paſſer en bonne Poeſie,
Les bons eſprits de France & d'Italie,

Vireyn.

Wilt ghy weten wat wech bereyt
Den rycken menſch tot ermoy leyt?
Groote huyſen en ſloten bouwen,
Veel knechten en banketten houwen.

Epigramme.

NIemanden niet ſchuldich te weſen.
Dat is het beſte goet ghepreſen,
Het tweede, niet ghehout te ſyn,
Sonder maeſchap iſt derde fyn:
Die dit verſtaet en hem can wachten,
Leeft wyſſelyck, en mach hem achten
Wel gheluckich daghen en nachten,
Deur vreets verpachten.

Vireyn.

Ryckdom die moeder ſyt van de flatteerders quaet,
Dochter van anxt en druck, en ſorge vroech en laet:
V te hebben maect ons groote vreeſe in ons herte,
T e deruen v, maect ons benautheyt, pyn, en ſmerte.

Epigramme.

VEel beter iſt benyt te ſyne dan beclaecht,
Diemen beclagen hoort ſietmen altijts geplaecht,

Maer

Maer diemen ſiet benyt, hebben voorſpoet int leuen.
Nymmermeer O myn God en laet my ſyn verheuen
Te hooghe, noch en laet my tot gheen ermoy comen:
Den middelbaren ſtaet heb' ic voor beſt ghenomen:
Dē hoogen ſtaet vol prachts is vol vreeſen en ſorgen,
En eē verſmaethz groot comt den leegen verworgen.

Probleme.

WAeromme ſchildertmen in de Poeterye
De ſchoonē Venus, ſuet lachendē int aenſchyn?
Heur beelt vergult, dooge ooc aenlockende ende blye,
Om gheen oorſaké en is daenſicht lachende fyn,
Dan om der vryers hert tot liefden te berueren:
D'oogē heeft ſy ſeer ſuet, minlyck ende niet wreet,
Om te doen branden heet, dieſe ſiet tallen uren:
Vergult is ſy want ſiet om gheluckich ghereet,
Te ſyn in liefden vaſt moetmē tgout met hem vuerē.

Ode.

VEel menſchen draghen hier
Menich wreet en wilt dier.
In heur wapens ghegheuen,
Als Tyghers, Arents ſnel,
Leeuwen en Luypaerts fel,
Deur hoochmoet voorts ghedreuen:
Maer de Poeten vroet
Draghen een ſwane goet,
Wit, ſuyuer, net en pure
Op een velt van Aſure.

Wtleghinghe.

Signes was hier voermaels een Coninck ende broeder van Phaeton, ende is nv eenen Riuier voghel seer suetelyck singhende, seer wit ende suyuer Phebo toeghewydt die Prince der Musen ende Poeten is. Die welcke nv de swane in heur wapē dragen, want sy syn eel, heerlyc ende wordē met lauriere gecroont als Keysers ende Coninghen, ende ghebruycken sulcken vryicheyt int schryuen als de Keysers, int doen ghebruycken ende maken orloghe met gheschriften, gelyck de Coningen met wapen: sy beminnē de riuiren, bemden, ende lustige plaetsen: sy syn suyuer ende blinkende, ende singhen seer suetelyck in heur welluydende verskens.

Apodixe.

Goeden lof en goey fame,
En eenen goeden naem,
Volghen na sonder blame
De goey menscen bequaem:
Die hier voosichtich leuen,
En de deucht volghen meest:
En voorts worden ghedreuen
Van eenen goeden gheest.

Aposstrophe.

Met twee serpenten fraey,
En met twee hoornen meé
Van ouerloedicheyt,

Met

Met noch twee vleughels gaey
Op d'een en dander ſteé,
Tot vlieghen wel bereyt,
Is O Mercury goet
Verciert v caducee:
Waermen wt weten moet
Dat menſchen wel ter ſpraken
Die wijs ſyn, ouervloet
Cryghen van alle ſaken.

De liefde die tot der deucht

tract. Dialogiſme in Proſopopeye.

Vraghe.

WAer ſyn v boghen nv Cupido en v pylen
Daer ghy des iongers hert me doorwont by wyle?
En waerom hout ghy noch dry croonen in v hant?
Waerom ſydy ghecroont met de vierde playſant?

Antworde.

ICk en hou niet altoos van de ghemeyn goddinne
Venus, die moeder is van de onſuyuer minne:
Maer ick onſteeck het vier in alle gheeſten reyn,
Der wyſheyt om alſoo heur te eeren ghemeyn:
En vier croonen der deucht berey ick ſonder ſmette,
Deerſte is voorſichticheyt die ic hem opt hooft ſette.

Wtleg-

Wtlegghinghe.

PLato heeft twee Venus ende twee Cupidos of liefden ghemaect, te weten, d'een erts en d'ander hemels: de eertſche die de verganckelycke ende verderffelycke dinghen lief doet hebbben, als ſyn het vleeſch, ryckdommen, eere en hoocheden der werelt. De hemelſche die de eewige ende onuerganckelycke ſaken lief doen hebben, als ſyn de conſten, de wetenſchappen, ende deuchden der welcker int ghemeyn ſeuen ſyn: waeraf de Voorſichticheyt met dander dry principael int hooft gheleghen ſyn, dander dry te weten Iuſticie, cracht ende maticheyt ſyn int werck gheleghen, ende daerom ſynſe inde handen gheſchildert.

Epigramme in Apodixe.

NEmeſis maecte (vroet) d'eē liefde d'ander tſeghen.

D'een liefde die is goet, dewelcke in alle weghen
Der ander liefden cracht benemt ende veriaecht
Met ſynen heeten brant hy des anders vier plaecht,
En met ſyn ſchichten ſcherp, can hy des anders brekē
En cā des anders quaet, alſo deur ſyn deucht wrekē.
Alſo verdryft de deucht d'ondeucht vroech ende laet, (t'quaet,
Waer de deucht plaetſe crycht, daer moet verhuyſen
Die de liefde des vleeſchs gheheel willen verlaten
Crygen een liefde reyn tot der deucht theurder batē.

Tot

Tot ſijn Muſe.

SONET.

VEel herder dan in ſtael, in coper of pourphier,
Heb ick dit werck volbrocht ſo dat de loop der Iaeren,
Den reghen noch den wint, noch ooc Mulſibers ſcharen,
Dat ſelfde nymmermeer en ſullen ſchenden fier:
Als mynen leſten dach my ſal doen ſlapen ſchier,
Dã en ſal Vander Noot niet al gaen inde baren:
Want ſynẽ boeck ſal aan ſynẽ naem bet verclarẽ
Dan Marmer of Pourphier, al en iſt maer pãpier
Den welcken ouer all ieuchdich tot allen tyen
Sal vliegen (wiet benyt) om dat ick my geneucht
Hebbe tot d'eerlyck werc dat dẽ muſen genuecht.
Muſa wel aen, vliecht op en bootſchapt met verblyen
Inden hemel, dat ick al ree heb' ouerwonnen,
Deur ulie ionſte goet, deur dwerck met v begõnen.

¶ Beſchrijuinghe van de *hooft ſonden, Inden eerſten van Houerdye.*

1. Houerdye.

HOuerdicheyt was ſeer heerlyck gheſeten,
Die anderlie dicwerwen heeft verweten
Al heur ghebreck, veracht ende mispreſen:
Achtende heur alleen volmaeckt te weſen.
Seer ryclyck was ſy aen alle canten
Fraey opghetoyt met baghen als dees ſanten,
Met peerlen, fyn diamanten, Rubynen,
Saphieren oock, Eſmerauden die ſchynen:
En voorts had' ſy eenen mantel van gouwe
Om heuren hals, tſcheen wel een preutſé vrouwé:
Heur ondercleet was gout met hemels blau
En neffens heur ſtont eenen ſchoonen Pau.

2. Nydicheyt.

DIe Nydicheyt ſat daer in eenen cuyl,
Doncker en droef ſtinckendé endé vuyl,
Daer t'gheender tyt Sonne, ſterren noch mane,
Noch eenich licht en mochter by noch ane:

Noch ſuete locht, wermte noch lafeniſſe,
Maer was vol drucx, twas des achterclaps ſmiſſe.
En alderley voetſel, en dranck der ſonden,
Soudemen daer wel ghenoech hebben gheuonden,
Seer doot verwich en bleeck was heur ghelaet.
Thert had' ſy wreet, ende t'ghefichte quaet,
Dlichaem miſmaect had' ſy endé vuyl handen,
En van vuyl ſlym loterden heur gheel tanden:
Seer grouwelyck en leelyck van fatſoene
Was ſy, heur borſt was vander gallen groene,
En vol venyns ſy oock heur tonghe droech,
Noyt man en ſach dat ſy om yemant loech,
Dan om het volck diet qualyck gonck oft luſten:
Tot gheender tyt en heefimenſe ſien ruſten.
Maer waect altyts nae yemants ongheual,
En luyſtert ſcherp, waert qualyck tieren ſal:
En neffens heur was eenen hont gheleghen,
Grimmende ſeer als ſyns ghelycke pleghen.

3. Ghiericheyt.

WAt voorts ſach ick oock ſtaen de Ghiericheyt,
Die wel altyts tot nemen is bereyt,
En om cryghen veel wonders heeft ghedaen,
Maer ſy en wilt van gheen gheuen verſtaen:
Sy was ſeer vuyl beſlapt ende beſmeurt,

Ghe

Ghelapt gheleurt, ghebrodt, ghegaet, gheſcheurt:
T is ſy die deur den ouer groten luſt
Ghelt ende ſchat te cryghen niet en ruſt,
Die oock altyts de dieuen raedt tot ſtelen,
Diemen dickmael ſiet hanghen by der kelen,
De cleyne meeſt, want tis een out vermaen,
De cleyn' hanghtmen, de groote laetmen gaen:
Ia ſy doet heur oock ſuypen dbloet der menſchen,
Om t'ghelt en t'goet te cryghen dat ſy wenſchen:
Handen ſeer crom hadſe en hakende clauwen,
Seer wel ghemaeckt was d'beelt ick moet ontfouwen:
Want Ghiericheyt is altyts ſonder lieghen
Neerſtich bereyt om elck man te bedrieghen.
Neffens heur ſadt een ellendighe padde,
Houdende vaſt onder den poot een cladde
Eerden oft ſlycx, vreeſende dat heur moechte
Ghebreken noch alſulcx alſoó my doechte.

4. Oncuysheyt.

D'oncuysheyt naeckt heb' ick daer oock vernomen,
Die met heur boel moetwils daer was gecomen
Om heur met hem oneerbaerlyck te payen,
Maer ſy en was toch gheenſins te verſaeyen.
Men ſach by heur eenen haen hem verfraeyen,
En na ſyn ſpel wellуſtichlyck ſtaen craeyen.

5. Gramſchap.

NOch hier en was oock vry gheenſins vergeten
De Gramſchap fel, die by na had verſleten
Heur tanden al met grimmen ende byten,
Sy ſcheen bereet tot vechten en tot ſmyten:
Heur clauwen ſcherp had' ſy fellyck ontloken,
Gheerne had ſy ſoot ſcheen heur leet ghewroken,
En eenen Leeu fel endé ouer moedich,
Stonter by heur met ſcherpe clauwen bloedich.

6. Gulſicheyt.

GVlſicheyt was daer oock ſeer vremt gheſeten
Aen eenen dis vol ſpyſen reet om t'eten,
En rontſom heur ſtonden fleſſen en cannen,
Schalen om veel ſpeten, rooſters en pannen,
En croeſen oock, coppen, ſtoopen en cruycken,
Vol wyns en biers, vullinghe voor de buycken:
Heuren ſnuyt was van purpur kermouſyn,
Hooghé gheueruft van bier en goeden wyn,
Wel gheſtoffeert met veel carbonkel ſteenen,
En voort dad ſy in heur gheſwollen beenen,
Seer walghelyck, een vuyl loopende gat:
Sy was (ſoet ſcheen) ſeer beeſtelyckē ſat,
Van al het gheen dat ſy dranck endé at,

Want ſy ſat daer vuyl ghemaeckt en beſpoghen,
Maer hier medt ſiet en heeft ſy niet bedroghen
Een ſueghe onreyn die heur gheſelſchap hiele,
En al op at dat heur achter ontviele.

7. Traecheyt.

WAt voort ſat oock de Traecheyt erm bedeghen,
En ſeer bedroeft om dat ſy niet ghecreghen
En had' het goet daer ſy om plach te wenſchen
Hier ſat ſy leech tot ſpot van allen menſchen:
Half ſliep ſy noch, en wat ſachmenſe recken
Heur ermen wt, en gheeuwen weert om gecken:
Te wyl dat heur d'ermoede ſeer quam nopen,
En neffens heur quam een ſchilt pad' ghecropen.

Vileynie.

EN voorts ſach ick noch ſtaen op d'ander ſye
Het leelyck beelt van booſe vileynie,
Het ſcheen ſeer wel aen deſe onreyn figure,
Dattet moeſt ſyn een ſnoode creature,
Verachtich, fier, vals ende ouermoedich,
Beroemich ſeer, van wreetheyt ouervloedich,
Onghenadich, ſpytich, en onbeleeft,
Gheen ſnooder dier men noyt gheſien en heeft.

EEn weynich voorts ſtont de gheueyſtheyt quaet,
Sy en ſcheen niet vrolyck aen heur ghelaet,
Maer droeue en ſwaer, en vol melancolye,
Latende t'hooft hanghen deur fantaſye,
Magher en bleeck was ſy van heur te cnaghen
Oft ſy gheuaſt hadde de veertich daghen:
Sy haa' opt hooft een bleeck aſgrauwen cleet
Het welck heur quam tot op d'eerde ghereet:
Met dit wit cleet bedecte ſy de heure.
Heur ondercleet ſach ick oock deur een ſcheure,
Waer op gheboort waren deur langhen tyt
(Want ſy ſocht toch alommé heur profyt)
Seer looſſelyck met ander lieden handen,
Menich ſterck ſlot, ſteden, dorpen en landen,
Menich groot bos, beemden, houen, waranden,
En croonen oock, veel ryckelycke panden:
Peert ende muyl, waghens, coetſen, lettieren,
Alle gheweer, lanſen, buſſen, rappieren,
En groſ gheſchut, ruyters, beulen en knechten,
Veel Heeren oock om tſeghen d'licht te vechten,
Schepen ter Zee, ſeylen tot allen winden,
Somma, men can gheen goet ter werelt vinden,
Ten was al hier, op den boort ſtont gheſchreuen:
Wier op ſpreect, ſalmen benemen dleuen.
Wt dit groot cleet quamen vremde ghedrochten,

Die

Die al dit goet van alleſins aen brochten,
En dit gheſpuys was van verwen verſcheyen,
Van eten, oock van drincken, ſinghen, ſchreyen:
Som waſt ſchoon root, ſom ſachet wt den blauwen,
Som wit, ſom bleeck, ſom wt den doncker grauwen,
Som violet, ſom bont, en ſoó voorts ane,
Som vloghet nv, dat nau en plach te gane,
Som waſt ghelyck den maeyen, ſom den reſpen,
Den motten ſom, en ſom gheleeckt den weſpen,
Den mugghen ſom, ſom den padden en vlocyen,
Den ſchorpioen die cruypende comt doyen:
Som waſt ghelyck den muyſen, ratten, luyſen.
Dit vreemt gheſpuys de menſchen in heur huyſen
In ſteden oock in ackers ende velden.
Ia (dat meer is) tot in heur ſiele quelden,
En in heur doot: willendé ſyn verheuen
Ouer heur goet, conciencie en leuen.
Dit hels ghedrocht had alle dlant beſlaghen,
En al het goet met heur ſchadelyck cnaghen
Gheheel vernielt: en ſiet noch meerder plaghen,
Het beſte goet werdt heurlie toe ghedraghen.
Ick mercté hier dat ſy d'licht ſeer ontſaghen,
En dat ſy ſeer vloden de claré daghen:
Want in dit beelt ſach ick ſommighé vlecken,
Daer dlicht op ſcheen, en ſach van daer vertrecken
Dit vals gheſpuys en allenskens verloopen,
Gaende confuys d'bedroch elders vercoopen.

Een vermaen om deſe voorſ. *ſonden te ſchouwen, en hem* aen tgoet te houwen.

Vanden wyn, vanden Coninck, vande vrouwe, ende vander waerheyt, wt het 3. boeck Eſdre, int 4. Capittel.

ODE.

DEn wyn is ſterck en hy baert groote crachte,
Ouer hem dies te vele nut oft drinct,
Hy werckt in hem dicmaels twiſt en tweedrachte,
En doet hem gaen ghelyck een menſch die hinct:
Iae hy beneemt hem verſtant en ghedachte.

De Coninck heef oock groote heerſchappye
Ouer ſyn volck, den eenen maect hy groot,
Verheft hem ſeer, en maect hem ryck en blye:
Den anderen veriaecht hy naect en bloot,
Iae en verſtoet hem als een onreyn prye.

Maer de vrouwen gaen decs twee verd'te bouen,
Want den coninck en die den wyngaert plant,
Syn al deur heur: Sy chieren alle houen,

Een

Een man verlaet om heur vrienden en lant,
Iae rooft, ſtrydt, brant, ſuect ſchat om heur te louen.

Maer bouen al verwint de waerheyt ſchoone,
Die eewich blyft als alle dinck vergaet:
Den wyn, het vyf, den Coninck met ſyn croone
Syn al ſeer cranck, onrechtverdich ia quaet:
De waerheyt gheéft elcken menſch ſynen loone.

Tot een ſchilderye, waerin *bouen te midde weghen een*

Prieel gheſchildert was vol open ingangh en, waerop aldus gheſchreuen ſtont.

T Prieel dat ghy hier ſiet, bediet ons Godes genadē
Dié altyts open ſtaet, nacht en dach, vroech en ſpade,
Deur al de werelt wyt, voor die op hem betrouwen,
Op dat al die dorſtē, vry comen drincken ſouwen,
Wt dé fonteyné ſuet des leuens ſonder flouwen.

Op de ſlincke ſyde van dit Pryeel wat benedenwaerts waren de wet met die van d'oude Teſtament, waer bouen gheſchreuen ſtont:

S Iet broeders hoé de wet té waghen is gheſeten,
Hebbendé in heur hant een lanci met veel crokē,
Dwelck bediet dat heur cracht deur Chriſtum is ghebroken:
Met twee peerden wordt ſy ghetoghen om te weten
Dat ſy in d'oudé wet ſlauen waren vol ſneuens,
Maer d'ooghen hebbendé op Gods beloften claer,
Nemen den toeganck ook na dé fonteyn des leuens.

Op

Op de ſelue ſyde by T'prieel ſtont aldus:

Vendé uwes ſaeds God wil ick ſyn ende blyuen,
Tot inder eewicheyt: v God ſult ghy my ſchryuẽ.

Op de rechte ſyde was het nieu Teſtament, en de verdienſte Chriſti, waer bouen aldus ſtont:

CHriſtus genadich croont in ons ſyn eygen werckẽ,
In ſynder ghemeynten waghen tgheloue ruſt,
Den welckẽ vier dierẽ trecken ſomen mach merckẽ,
Die ons allé leeraers bedieden die met luſt,
Ghedreuen vã Gods geeſt worden tonſen verſtercke.

Op de ſelue ſyde ontrent het prieel ſtont gheſchreuen aldus:

Comt alle die daer dorſt, comt drinct wt de fonteyne,
Comt drinct d'leuen om niet, comt ryck, erm, groot en cleyne.

Sapphicum carmen.

ALmachtich God, ó minnelycke Heere,
Verleent my toch, t'wort v van my ghebeden,
Wysheyt, verſtant, ſterckheyt, al t'ouwer eere,
Met ſuete ſeden.

SO-

SONET.

OP v betrou ick God, weeſt toch myn touerlaet,
Ghy hebt ouer my macht, onnut ſyn myn goey
werckē:
Maer ick ſuecke beluſt den voorſpoet uwer
kercken
Want op d'afgods dienaers ſal comen alle quaet.
De Heeré is den gront daer myn rent' vaſt op ſtaet,
D'beſt eerfdeel ſiet es my toe comen tot verſterkē.
Gheloeft ſy god die my onderwyſt en doet merckē.
Ick roep hem, hy verhoort en trooſt my hoe dat
gaet,
Siet hierom is myn hert verheucht, myn tonge lacht
Wel wetende dat ghy myn lichaem inder eerden
Gheenen eewigen ſlaep en ſult laten aenueerden,
Maer ſult my inden wech des leuens deur v cracht
Leyden, daer ic ſal ſien v aenſicht met verblyen,
Want de oprechté vreucht is by v t'allen tyen.

Som-

Sommighe Pſalmen van

Dauid, by den Poet in Duytſche gheſet, te ſinghen nae de Franſoyſe wyſe.

Den eerſten Pſalm.

Deſen Pſalm ſeyt datſe gheluckich ſyn, die verworpende den raet der godlooſer, heur geuen om de wet des Heerē te leeren kennē ende daer nae leuen: ende ſeyt oock onghe-luckich te ſyne die ghene die anders doen.

Den. 1. Pſalm.

DIE niet en gaet inder godlooſer raet,
Die niet en ſtaet ins boosheyts paden quaet,
Noch niet en heeft by de ſpotters gheſeten,
Maer nacht en dach Gods wet ſonder vegeten
Pryſt en begheert, en vierich ouerpeyſt,
Die menſch' is wel gheluckich ongheueyſt.

Want hy ſal ſyn gelyck den ſcoonen boom
Die gheplant ſtaet ontrent den waterſtroom,
Die t'ſynder tyt voorts brenghende is goy vruchten,
Waer af geen blat dors' en valt, door dſoods ſuchten,
Soo dat ſulck man in alles dat hy doet,

Altyts

Altyts gheluck hebben ſal en voorſpoet.
Maer ſulcken goet de quade niet en vint,
Want ghelyck t'ſtof verſtroyt wordt met den wint,
Soo ſullen ſy heur oock verworpen vinden:
De ſaken oock die ſy heur onderwinden,
Sullen int recht ghans om worden ghekeert,
Met die vroom ſyn en wordt hy niet gheeert.

Want God weet wel wat dié oprechte doet,
En ſorghe draecht voor heur en voor hun goet:
Daerom ſal hun gheluck eewichlyck dueren:
Maer die quaet ſyn van leuen ſullen trueren:
Want hy en draecht gheen ſorghé voor heur lyf,
Noch voor heur goet, maer verworpt heur bedryf.

Den tweeden Pſalm.

Hier ſietmen hoe dat Dauid ende ſyn ryck een warachtich voorbeelt, ende onghetwyfelde profecye ons Heeren Ieſu Chriſti, ẽn ſyns ryex gheweeſt ſyn.

WAerom is toch het volck aldus beruert?
Wat dwaesheyt doet heur nv dus murmureren?
Hoe ſyn nv dus de Heydenen bekuert,
Om ydelyck dwaesheyt groot t'ordonneren?
De Coninghen en de Princen der eerden.

Heb-

Hebben ghehadt alſulcken ouermoet
Te muyten iá en oorloghé t'aenueerden
Al teghen Godt en ſynen Coeninck goet.

Segghende coemt laet ons breken gelyck
De banden daer ſy ons me bynden willen,
Verworpen wy van ons in elcken wyck,
Het iock daer ſy ons mede willen brillen:
Maer hy die woont in de hemelen ſchoone
En doet niet dan dat hy met heur en lacht,
Godt die heur doen veel min acht dan een boone
Beſpotſe toch want hyſe niet en acht.

Hy ſalſe dan weſendé heel gheſtoort
Met groot ghecrijs ſtraffelyck ſpreken ane,
En ſalſé ſoô als ſyt hebben ghehoort
Deur theylich woort doen beuen inde bane.
Ghy Coninghen ſal hy ſegghen wilt hooren
Van waer coemt v dit voornemen dus erch?
Mynen Coninck heb ick voor my vercooren,
En hem gheſalft op Sion mynen berch.
*** *** ***
En ick die ben Coninck die hem behaecht
Sal ſpreken wt d'oordeel by hem ghegheuen,
Dats dat hy my gheſeyt heeft onuerſaecht
Ghy ſyt myn Soon die ick heden doé leuen:
Begheert van my ick ſal v t'eender eruen

Alle volcken haeſt maken onderdaen;
Een ſulcken Ryck ſult ghy van my verweruen
Dat tot het eynd' van dees' weerelt ſal gaen.

Een yſeren roey ſult ghy in v hant
Draghen, om heur te houden in v banden,
En luſtet v ghy ſultſe als uwen pant
Brieſelen als een eerden vat tot ſchanden.
Wel aen dan nv ghy Coninghen en Princen
Die hier deur voorts wyſer ghe worden ſyt,
Oordeelt nv oock van landen en prouincen,
En neemt v leſſ' hier wt tot deſer tyt.

Stelt v nv oock Dienaers van Godt den Heer
Syn gramſchap vreeſt, ſoeckt om hem te behaghen,
En ſyn te ſyn verheucht v alle ſeer
Hebbende altyts hem te ſtooren verſaghen:
Den ſoon die hy v ſeyndt die wilt oock eeren
Dat hy hem niet en ſtoore druckelyck,
Op dat ghy als ghy v van hem wilt keeren
Niet en vergaet ſeer ongheluckelyck.

Want onuerhuets ſal ſynen tooren heet
Branden terſtont eer mens hem ſoude wachten,
Och hoe ſalich ſullen dan ſyn ghereet
Sy die gheheel op ſyn heyl ſullen achten.

Den

Den 3. Pſalm.

Dauid beſprongen ſynde van een groote heercracht, verbaeſt hem met den ierſten, maer terſtont neemt hy ſoo grooten betrouwen in Godt, nae den male dat hy ſyn hulpe ende byſtandt aengheroepen heeft, dat hy hem verſekert houdt voorſpoet ende ſeghen tſeghen ſyn vyanden te hebben.

O Heer wat ſynder al
Die ſuecken mynen val,
En my ſtooren en quellen!
Veel vyanden voorwaer
Te velde maken haer,
En heur teghen my ſtellen.

Seer veel ſien icker by
Die al ſegghen van my
Syn crachten ſyn ghebroken,
Synen Godt laet hem ſiet
Nu ſitten int verdriet
Tis dwaeſſelyck gheſproken.

Want ghy ſyt mynen ſchilt,
Die my beſchermen wilt,

Nyn hoope, ende myn leuen;
Ghy ſyt (diet wil verſtaen)
Die maeckt dat ick mach gaen
Met den hoofde op gheheuen.

Ick hebbe myn ghebet
En hope op Godt gheſet,
En hem ghedaen myn clachte:
En hy en heeft my niet
Ghelaten int verdriet,
Maer maeckt myn lyden ſachte.

Dus ſal ick dan met luſt
Slapen vry en gheruſt;
Sonder vreeſe oft ſchade:
En ſal voort weer ontwaeckt,
Worden, vry onghelaeckt,
Deur Godts ſchoone ghenade.

Hondert duyſent verſaemt
En ſullen niet beſchaemt
My maken hoe ſyt dryuen:
Ia al quamen ſy my
Beſluyten noch daer by,
K'en ſal niet beſchaemt blyuen.

Coemt Godt toont dat ghy ſyt

Met my tot alder tyt
Op dat ghy myn vyanden
Opt kinnenbacken ſlaet,
En heur ſoo met der daet
Ontſtucken breeckt heur tanden.

Tis van v Heeré goet
Datmen verwachten moet
Hulpé vroech ende ſpade.
Want ouer v volck hier
Stortt ghy ſeer goedertier
Mildelyck v ghenade.

Den 4. Pſalm.

Dauid aenroept Godt als Abſalon den oproer teghen hem maeckte. Hy beriſpt de Vorſten van Iſrael datſe teghen hem muyten, eñ roeptſe tot leetweſen, voorts ſluytende ſeyt dat hy hem alſdan wel getrooſt vint, als hy Gode te rechte betrout.

ALs ick v roep wilt my verhoren
O Godt die mijn gherechtheyt ſyt,
Doet mijn hertte cranc vreucht oorboren,
En wilt my oock toch niet verſtoren,
Maer verheft mijn gebet altyt.

O ghy wreede menſchen hoe langhe
Sult ghy dus ſoecken mijn miſval?
Hoe lang' ſult ghy de boosheyt ſtranghe,
De leughens der ydelheyt pranghe
Soecken en wenſchen groot en ſmal?

Weet dat Godt my hier in dit leuen
Ouer ſyn volck ſonder ghetal
Voor ſynen Coninck heeft verheuen,
Die mijn ſuchten, kermen en beuen
Vanden Hemel verhooren ſal:

Dus ghy die nv vreeſt al ſyn wercken
Wacht v tſeghens hem te miſdoen,
En wilt nou op v bedde bemercken
Syn groote cracht niet om verſtercken
Houdt op van my te quellen coen.

En voorts offert reyn offerhande
Met verneerder herten en moet,
En maeckt van v miſdaden ſchande
Stellende op Gode goederhande
V hope en v betrouwen goet.

Veel ſegghen wie ſal tonſer leeren
Oueruloedich ons toonen t'goet?
Nae v goetheyt o Heerder Heeren

Wilt de claerheyt Ws aenſichts keeren
Op my en myne met voorſpoet.

Want ick heb meer vreuchden ontfanghen
Deur de ſchoonheyt Ws aenſichts claer,
Dan ſy die hier naer heur verlanghen
Olie en Wijn met vollen ganghen
Hebben, en een goet cooren iaer.

Soo dat ick in peys ende vrede
Slapen ſal gaen ſeer wel gheruſt,
Want v goetheyt vuecht dat ſoô mede
En verſekert my op deés ſtede
Dat ick ghebieden ſal met luſt.

Den 5. Pſalm.

Dauid ballinck ſynde, veel gheleden hebbende, ende verwachtende noch meer te lyden deur d'opruyen der pluymſtryckers die ontrent Saul waren. Stiert ſyn ghebet tot den Heere, En voorts vertrooſt hy hem ſeluen, als hy ghedachtich wort dat Godt de quade altyts haet, ende de goede gunſtich is.

GHehoor o Godt Wilt my toch gheuen,
En mijn Woorden Wilt toch verſtaen,

Wilt oock wel neerſtich gade ſlaen,
Waerom mijn hert dus ſucht met beuen,
Heeré verheuen.

Verſtaet toch mijn clachte gheſtadich
Mijn Godt, mijn Coninck groot gheacht,
Want ick alleene met aendacht
V bid o Heeré ſeer ghenadich
Endé weldadich.

Des morghens eert beghint te daghen,
Sult ghy my Heer gheuen ghehoor:
Want ick v vroech ſonder gheſtoor
Vierich ſal bidden ende claghen,
Sonder vertraghen.

Ghy ſyt de Godt die de boosheden
Niet en bemint, maer wederſtaet:
Ghy verſmaet de doenders van tquaet,
En heur booſé en valſche ſeden
Sult ghy vertreden.

Nummermeer en ſullen die quade
Heur vertoonen doruen voor v.
Want altyts, voor, naer ende nv
Haet ghyſe, die ſonder ghenade
Syn, vroech en ſpade.

*** ***

V gram-

V gramſchappé ſult ghy bewyſen
Ouer de leughenaers ghemeyn:
Bedrieghers, dootſlaghers onreyn,
Syn voor Gode (diemen moet pryſen)
Een groot afgryſen.

Maer deur v groote deucht ghepreſen
Die ghy my bewyſt, ſal ick gaen
Om v mijn Godt te roepen aen
In v huys, daer ick ſal deur deſen
Godtvruchtich weſen.

Gheen waerheyt en ſpreken haer monden,
Haer herten ſyn erch als fenyn,
Heur kelen open grauen ſyn,
Heur tonghen ſyn tot allen ſtonden
Gheueyſt beuonden.

Betoont heur Heere datſe dwalen,
Heur opſet wilt te niete doen,
Verderftſe om heur boosheyt ſeer coen,
Want ſy hun herten toch verſtaelen,
Tſeghen v paelen.

Maer laetſé verheucht worden Heere,
Die op v betrouwen altyt:
Laetſe toch altyts ſyn verblyt,

Met alle die ſoecken v eere,
Tot elcken keere.

Want ghy ſyt milt en oueruloedich,
En ghy beſchermt den goeden man,
Voor alle dat hem deeren can,
Ghelyck den ſchilt ons is behoedich
Voor wonden bloedich.

Den 6. Pſalm.

Dauid vanden Heere gheſtraft ſynde, bekent dat hi deur ſyn miſdaet Gods gramſchap op hem verweckt heeft: ende om ontlaſt ende verfraeyt te worden, bidt hy om vergiffeniſſe van ſynen ſonden: hem beclaghende dat hy hem niet en ſal cunnen louen, ten ſy dat hy hem treckt wten perykele des doots: daer na hem verſterct hebbende, maeckt hy de gratie des Heeren groot, ende keert ſyn redene tot ſyn vyandē, die heur in ſyn lyden verblyden.

INuwen toren Heere
Want ick my tot v keere
En ſtraft myn ſonden niet:
En in euelen moede

En

En gheeft my niet v roede
Die ick verdient heb' ſiet.

Maer wilt toch v ghenade
Ouer my vroech en ſpade
Stortten, want ick ben cranck:
Gheſontheyt wilt my gheuen,
Want ſiel en lijf my beuen
Deur mijnder ſonden ſtanck.

Droefheyt coemt my berueren,
Alle mijn ſinnen trueren,
Mynen gheeſt is ontſtelt:
O Heeré der ghenaden
Wanneer ſult ghy ontladen
My van dit ſwaer ghewelt?

Wilt v tot my waerts keeren,
Ende dit ſwaer verſeeren
Dat my quelt drijft van my:
Seer groot ſyn mijn miſdaden,
Maer wilt my wt ghenaden
Maken van ſonden vry.

Want in des doots afgryſen
En ſalmen toch niet pryſen
V we godheyt bequaem:

Wie ſalder inder hellen,
V glorié vertellen,
Oft pryſen u wen naem?

*** ***

Van kermen en van ſuchten
Ben ick vermoeyt deur duchten.
Soo dat ick alle nacht
Mynen legher met ſchreyen
Nat make ſonder beyen
Met myn tranen onſacht.

Myn ghedaente met allen
Is Heeré gans veruallen,
Deur ghedueriche gheclaeh:
Siendé aen alle ſyen
Myn vyanden verblyen,
Ouer my met ghelach.

Ghy booſe ghy moet wyken,
Ghy wreede gaet oock ſtryken,
Vertreckt, vertreckt van hier:
Want den Godt goet en ſchoone
Heeft myn clachté ghewoone,
Verhoort ſeer goedertier.

Godt en heeft niet verſlaghen
Myn kermen noch myn claghen;

Maer

Maer ontfanckt myn ghebet:
Myn clachten hem beweghen,
Ick heb van hem vercreghen,
Myn begheerte en veel bet.

Dus moeten dan met ſchanden,
Wycken al myn vyanden,
Die my dus laſtich ſyn:
Van my moeten ſy wyken,
Heur oneere moet blyken,
Deur Godts ſueticheyt ſyn.

Den 7. Pſalm.

De Propheet' bidt verloſt te ſyne van de groote veruolghinghe van Saul: Hy ſett ſyn ontſchult voort, begheert het Coeninckryck dat hem belooeft is, ende beſchaëtheyt ouer ſyn vyanden. Eyndelinge ſingkt hy dat ſy met heur eygen ſweerden vergaen ſullen: En danckter Godt af.

MYn Godt op v ſtaet myn betrouwen,
Dus wilt my in v hoedé houwen,
Op dat ſoo veel vyanden fel
My niet en ouerualle, ſnel:
En dat heur Prins' my niet grype,

En

En my verſcheure ende verrype,
Ghelijck den Leeu dorſtich naer d'bloet,
Sonder datmen my byſtant doet.

Mijn Godt waer op ick vaſt wil ruſten,
Heb ick miſdaen, dat ſy met luſten
My ſegghen nae, en tyghen aen,
Heb ick ſulcken boosheyt beſtaen,
Heb ick het quaet willen verghelden
Met quaet, ſoo ſy my tonrecht ſchelden,
Iae heb ick hem gheen deucht ghedaen,
Voor t'quaet van hem tonrecht ontfaen:

Soo willick dat hy my met ſtryde
Vervolghe, en dat ick ſchade lyde:
Iae dat hy mijn verwinder ſy,
En my mijn eeré roof daer by.
Verheft v dan verheft v Heere,
Ouer deſe, en ſtaetſe zeere,
Waeckt voor my dat ick gheſet ſy
Int recht dat ghy beloeft hebt my.

Met menichte moet t'volck vergheren
Voor uwen Troon niet om vercleren,
En ghy daer ſoo verheuen ſtaet,
Om de ſake die ons aen gaet:
Daer ſuldy van t'volck Richter weſen,

O hooghe

O hooghe Godt en dan by deſen
Oordeelt my oock rechtueerdelyck,
Naer mijn verdienſté weerdelyck.

*** ***

Laet het quaet de quade verſlinden,
En laet de goedé het goet vinden:
O Godt die inder herten gaet,
En kent de ſelue goet oft quaet.
Godt is mijn borcht en vaſt betrouwen,
Daer ick op hoop' en op wil bouwen,
Die dé vromé helpt en behoet,
Endé heur ouerwinnen doet.

Godt is een Rechter tallen ſtonden,
Goet voor die oprecht ſyn beuonden,
Dies ghelijcx is hy oock gheſtelt
Rechter oprecht van die hem quelt.
Iſt dat de menſch die my beſchayen
Wil, hem van t'quaet niet en wil drayen,
Soo ſal Godt dan ſyn ſweert ſcherp' maken,
En ſynen booch ſpannen om raken.

Alrée heeft dé Heer' der heerſcharen
Syn wapenen tſamen gaen paren
Hy maeckt ghereet ſchichten ſeer ſnel
Om te treffen mijn haters fel.
En d'ander vol van ydel ſaken

Die hem laſtich int quaet doen blaken;
Om voorts te brenghen met verdriet
Syn onghenaal en anders niet.

Om een groote grachte te grauen,
Sietmen hem ſorchfuldichlyck ſlauen,
Maer hy ſal vallen met miſual,
In de gracht die hy grauen ſal.
Het quaet dat hy my wilt bereyden
Sal hem ouer ſyn hooft verſpreyden,
Ia ick ſie het quaet dat hy doet,
Hem dalen op ſyn hooft onſoet.

Hier om gheue ick den grooten Heere,
Om ſyn recht oordeel prys en eere:
En ſoo lang' hy my d'leuen iont,
Sal hem loſſinghen mynen mont.

Den 8. Pſalm.

Met groot verwonderen ſingkt Dauid hier de onbegrypelyke macht des Scheppers alder Saken: ende de groote goetheyt die hem ghelieft heeft te gebruyken tſegens den menſche, hem geſchapē hebbende alſoo hy is, Eenen Pſalm die alle menſch hoorde te weten ende te ſingen.

O onſe

O Onſe Godt en Heere goedertieren,
Hoe wonderlyck is in alder manieren
Vwen Naem groot, hier in dit eertſche dal,
Die uwen lof heerlyck maeckt ouer al.

In al ſietmen uwer cracht veel ghetuyghen,
Tot inden mont der kinderkens die ſuyghen:
En maeckt daer deur verneert ende beſchaemt,
Alle vyant die v heerlyckheyt blaemt.

Maer als ick dan ſien wil en ouermercken;
De Hemelen Godt uwer handen wercken:
Mane, Sterren, die ghy al deur v woort
Gheſchapen hebt en gheſtelt op heur oort:

Als dan ſpreeck' ick by my verwondert ſeere,
Ay wat iſt toch van den menſché o Heere!
Dat ghy alſoo ſynder ghedachtich ſyt,
Ende voor hem ſorghé draecht talder tyt?

*** ***

Ghy hebt hem ſoo ghemaeckt dat ſonder blame,
Hem niet en feelt dan Godt te ſyn bequame:
Want ghy hebt hem met glorien ghelaeft,
Met goet vervult, en met eeren begaeft.

Ghy doet hem oock hebben de heerſchappye,
Ouer het werck uwer hant tallen tye:

Ghy hebbet al ſonder t'wtnemen iet,
Hem onderdaen ghemaeckt alſoomen ſiet.

Oſſen, ſchapen, haer wolle, en heur huyen,
Die ghy al voeyt o Heer met gruene cruyen:
Voorts hebt ghy hem ouer al Heer gheſtelt,
Van dat den coſt ſueckt in bos berch en velt.

De voghelkens die vlieghen ende ſinghen,
De viſſen oock die deur de baren dringhen:
Die ghy allé weſen en adem gheeft,
Onderworpt ghy hem iá en al dat leeft.

O onſe Godt en Heere goedertieren,
Hoé is met recht groot in alder manieren
De heerlycheyt ws Naems int aertſche dal
Die u wen lof kenlyck maeckt ouer al!

Den 100. Pſalm.

De Gemeynte Gods wert hier vermaẽt, datſe inden Tempel te ſamen comen om Godt te aenbidden, ende ſyne bermhertigheyt ende waerheyt te pryſen.

GHy al die op der eerden woont
Singt vry wt, en Gods lof verſchoont

Dient

Dient den Heere ghenuechelyck
Coemt voor hem vrolyck erm ende ryck.

Godt is de hoochſte t'alder ſtont,
Die ons ſonder ons maeckt gheſont:
Ons ſeg' ick die ſyn eyghen ſyn,
En Schapen ſynder weyden fyn.

Gaet in ſyn poorten wie ghy ſyt,
Loeft hem en danckt hem t'alder tyt;
Verbreyt al om ſyn eer' bequaem,
En looft ſynen heylighen Naem.

Want Godt vol alder deuchden is,
En ſyn goetheyt gheduert ghewis
Tot alder tyt, en eewichlyck
Dueren ſyn waerheyt, en ſyn ryck.

Den 117. Pſalm.

Vermaninghe ende verweckinge tot alle volcken: Om Godt te louen van de goetheyt die hy heur bewyſt, eñ de waerachticheyt die hy heur tot alle tyden houdt.

DAnckt den Heere al wie dat ghy ſyt
Heydenen hem ghebenedyt,

Want ſyn groote ghenade goet
Stort hy op ons ſeer oueruloet:
En ſyn vaſté warachticheyt
Sal dueren inder eewicheyt.

Den 118. Pſalm.

Tis eenen Loeſſanck waer mede Dauid van alle quaden verloſt eñ Coninck ouer gans Iſrael verheuen ſynde, den Heere openbaerlyck inden Tabernakel des verbondts lof ende danck ſeyt, daer hy met grooter herten belydt en pryſt de groote goetheyt die Godt aen hem gedaen hadde: bewyſende hem hier claerlyck een voorbeelt Chriſti te weſen.

GHeeft den Heere prijs ende eere,
Want hy is ſuet ſonder verwyt:
Syn goetheyt groot tot elcken keere,
Duert gheſtadich tot alder tyt.

Dat Iſrael nu ſy ghedachtich,
Luyde te ſinghen met iolyt,
Dat ſyn groote ghenade crachtich,
Gheſtadich duert tot alder tyt.

Thuys van Aron out en veruaren,
Singhe opentlycken nu met vlyt
Dat ſyn goetheyt niet om verclaren
Gheſtadich duert tot alder tyt.

Sy alle die den Heere vreeſen,
Singhen nu oock ſonder reſpyt,
Dat ſyn goetheyt ouer ſyn weeſen,
Gheſtadich blyft tot alder tyt.

Want ſoo ick my in droefheyt vonde,
Soo riep' ick aen ſyn moghentheyt:
Hy hoorde my, en op die ſtonde,
Stelde hy my in vryicheyt.

Godt almachtich ſiende my claghen
Wil altyts mijn beſchermer ſyn,
Wat heb ick my dan te verſaghen
Voor tſmenſchen boosheyt oft fenyn.

*** ***

Hy coemt hem veughen aen mijn ſye
Met die mijn vrienden ſyn vercleert:
Dus ſal ick noch aen mijn partye
Sien al t'gheen dat mijn hert begheert.

Al beter eeſt op Godt te bouwen,
Dan op de crancke menſcheyt bloot:

Beter eest op Godt te betrouwen
Dan op Princen en Heeren groot.

Veel menschen.dits een seker sake,
Hebben my sterckelyck belaecht:
In den Naem Godts was toens mijn sprake,
Van my worden sy noch veriaecht.

Sy hadden my seer vast besloten,
Seer vast beset met groot ghewelt:
Inden Naem Godts vry onuerdroten,
Van my worden sy noch gheuelt.

Sy hadden als Byen besloten
My, maer d'onwyse syn versmacht,
Van Godt, ghelijck t'vyer onuerdroten,
De doornen verteert met syn cracht.

Vyant ghy hebt met groot begheeren,
Op my gheloopen onghespaert:
Om my met v boosheyt te deeren,
Maer de Heeré heeft my bewaert.

Godt is mijn licht, mijn hoop', mijn crachte,
Van hem heb ick ghedicht mijn Liet:
Altyts is hy in mijn ghedachte,
Want hy verlost my wt t'verdriet.

Indè

Indé huyſen van t'volck rechtueerdich,
En hoortmen niet dan blyſchap groot:
Men ſeet, men ſingkt, Godts erm is veerdich,
Ons te verloſſen Vander Noot.

PAVSE.

Gods cloecke handt heeft heur verheuen,
Dies hy hebben moet prys en danck:
Syn hant heeft groote deucht bedreuen,
Sulcx is der rechtueerdigher ſanck.

Vertreckt ghy nijt, en ghy vianden,
Want ick en ſal de doot niet ſien:
Maer ſal leuen vry vander ſchanden,
En louen Godt voor alle lien.

Wel is waer dat hy my gheſlaghen,
En ghecaſtijdt heeft vaderlyck:
Maer en heeft niet willen verdraghen,
Dat ick ſou ſteruen eeuwelyck.

Opent my toch de poorten ſchoone.
Des Tempels den goeden bereyt:
Op dat Godts lof tot mynen loone,
Daer inné van my word' gheſeyt.

Deſe Poorten ſeer hoog' verheuen,
Syn des Heeren Poorten certeyn:

De goedé van oprechten leuen,
Sullen daer deuré gaen al ghemeyn.

Daer wordy dan van my ghepreſen,
Daer ſal ick ſinghen u'wen lof:
Want mijn qualen hebt ghy gheneſen,
En my verheuen wt het ſlof.

*** ***

Den ſteen diemen eens ſach weerleggen,
Van die het bouſel was belaſt:
Is nu gheueucht ſonder weerſegghen,
Voor den hoeckſteen ſeer wel ghepaſt.

Dit wonder is van Godt den Heere,
Seer glorioſelyc gheſchiet:
En is in onſen ooghen teere,
Een wonderwerck diet wel beſiet.

Dit is den Dach van Godt gheſchapen,
Om bly endé vrolyck te ſyn:
Laet ons in hem ghenuechte rapen,
En vrolyc ſyn van herten fyn.

Eewighé Godt, bermhertich Heere,
Wilt u'wen Coninck toch byſtaen:
Heylighé Godt, ick bid' v ſeere;
Wilt u'wen Coninc gade ſlaen.

Salich

Salich is hy die in Gods Name,
Hier by ons nu ghecomen ſyt:
Ghy alle van Gods huys eerſame,
Wel moet ghy varen t'alder tyt.

Godt is ſeer ſterck, en goederhande,
Die ons verlichten ſal voorwaer:
Dus byndt den Os der offerhande,
Aen dé hoornen van den Outaer.

Ghy ſyt voorwaer den Godt alleene,
Die ick pryſen en eeren ſal:
Ghy ſyt de Godt ſuyuer en reene,
Wiens lof ick vermeeren ſal.

Gheeft den Heeré prys endé eere,
Want hy is ſuet ſonder verwyt:
Syn goetheyt groot tot elcken keere,
Gheſtadich duert tot alder tyt.

Den 123. Pſalm.

Is een ghebet der Gheloouigen, wanneer ſy van de booſe menſchen, eñ Gods verachters verdruckt ſyn.

WY ſien o Godt die inden Hemel ſyt,
Vlietich op v alt yt,

Ghelijck een knecht die hem vynt ſeer beladen,
Vlucht nae ſyns Meeſters paden:
En ſoo d'ionc wyf d'ooghen heeft op heur Vrouwe,
Als ſy heur vynt in rouwe:
Soo ſien wy oock op Godt in onſen noot,
Wachtende byſtant groot.

O Heer elaes hebt medelyden met ons,
Hebt medelyden met ons:
Want ons elaes de menſchen ſoo verachten,
Dat wy by na verſmachten:
Met ſulcken ſmaet de grootſte ons beſchimpen,
Dat wy by na vererimpen:
Wy ſyn veruult met het miſpryſen quaet,
Van dit hooueerdich ſaet.

Den 124. Pſalm.

Gods volck wt een groot perykel verloſt ſynde, bekent dat ſy niet deur heur eygen cracht, maer deur Godts byſtant verloſt ſyn gheweeſt.

ISrael mach wel ſegghen op deés' tyt,
Had' onſe Godt niet ſelf voor ons geweeſt,
En ons recht ſelf ghedraghen, (die gheneeſt)
Als al tquaet volck veruult met haet en nyt
Quam om ons gans te vernielen met ſtryt.

Sy

Sy ſouden ons leuendich al verſlint
Hebben, hadt al nae heuren wil ghegaen.
Ouer lang ſiet hadmen op ons ſien ſlaen
Heur boosheyt fel, (ſoo ſeer ſyn ſy verblint;)
Ghelijck der zee baren rou en ontſint.

Ouer lang ſiet ſouden heur ſtroomen groot,
Ouer ons hoot hebben gheſlaghen ſaen.
Maer lof heb Godt die ons heeft by gheſtaen,
En die ſyn volck in der vyanden macht
Niet en verliet, ſoo ſyt hadden ghedacht.

Wy ſyn verloſt ghelijck den voghel teer,
Die hem ontwerdt wt den ſtrick die hem hielt.
Den ſtrick die ons houden wou, is vernielt:
Alſoo heeft Godt die Hemel, Locht en Meer
Gheſchapen beeft, ons verloſt t'ſynder eer.

Den 125. Pſalm.

De Propheet bewyſt dat daer niemandt beter verſekert en is indē noot, dan alleen de Gheloouighe, welcker benautheydt maer eenen ooghenblick en duert: Hy roept oock Godt aen ten trooſte der vromen ende ſtraffe der Godtlooſen,

ALle menſch die op onſen Heere
Wel vaſt betrouwen ſal,
Is beurijdt voor den val:
Hy ſal op Godt betrouwen ſeere
Ghelyck Sion den berch ſeer hooghe,
En ſterck in d'ooghe.

Ghelijck Ieruſalem rontſomme
Met berghen is bevrijt,
Als met mueren ſeer wijt:
Alſoo is Godt oock van de ſomme
Synder cudden een vaſt beſchermen
Tſeghen d'allermen.

Want hy en laet met onghelucken
De ſyne niet altoos
Quellen van het volck boos.
Van anxt dat heur het lang verdrucken
Int laeſt' niet heur en doe verlaten
Des Heeren ſtraten.

Helpt Heer de menſchen goet van leuen,
Maer ſtraft de booſe quaet,
Die quaet doen vroech en laet:
Met al' die heur moets wils begheuen
Tot alle quaet, maer v volck mede
Gunt peys en vrede.

Den

Den 126. Pſalm.

Dat volck wt de geuanckeniſſe wederkeerende, danckt den Heere. ende biddet dat hy de aengeuangen verloſſinge volbrenghen wille, ende leert, dat Godt na groote benautheden eenen heerlyken trooſt den ſynen laet toecomen.

ALs Godt verloſt heeft Iſrael
Wt de gheuanckeniſſe fel
Soo docht ons dat wy vaſtelyck
Maer wat en droomde blydelyck.
Ghenoech hadden toens onſe monden
Te doen om ſyn eer' te verconden
Ieghelyc ſey als hy dit ſach
Dit is Gods werck, ſoomen ſien mach.

Godt gaf ons ſeker op die tijt
Veel goets en ruſten met iolijt.
Van hem alleen ontfanghen wy
Al tgoet dat wy nou hebben vry.
Hier om brenckt weer wt met verblyden
V volck noch gheuanghen in lyden
Ghelyck oft ghy veldt, berch en dal
Met dau veruerſté ouer al.

Sy die in tranen ierſt gheſaeyt

Hebben, ſullen worden ghepaeyt,
En eerbaerlyck wordden verheucht,
Als den Maeytyt aencoemt met vreucht.
Maer wel is waer dat ſy in weene
Saeyen ſullen heurlier ſaet reene:
Maer al verheugende ſullen ſy draghen
Heurlieder ſchoouen met behaghen.

Den 128. Pſalm.

Dauid leert, dat die Godtvreeſende int openbare ende int verborghen recht geluckſalich ſyn.

SAlich moet die man weſen,
Die den Heer' wel ontſiet,
En ſyn weghen ghepreſen
Houdt, en hem eeré biet:
Want van d'werck ſynder handen
Sal hy met vrolyckheyt
Leuen, en vry van ſchanden
Wort hem voorſpoet bereyt.

Als den wyngaert vruchtbare
Sal ſyn huyſvrouwe ſyn,
Brenghend' int openbare
Vruchten voorts goet en fyn:

Als

Als plantkens der olyuen
Sullen ſtaen ghemaniert
Syn kynders ſonder kyuen
Om ſyn taſle verchiert.

Siet met alſulcker eere
Wordt hy ghebenedijt
Die vreeſende den Heere,
Tquaet ſchout tot alder tijt:
Den Godt van Sion hooghe
V deés' weldaden doet,
Dat noch ſien ſal v ooghe
Ieruſalems voorſpoet.

Ghy ſult wt uwen ſade
Dubbelen voorſpoet ſien,
En gheluck en ghenade
Aen Iſrael gheſchien.

FINIS.

Fauten int drucken deur afweſen des Auteurs by comen.

Litera B.i.linia 19. voor *ghedaen* leeſt *gheſtelt.*
Linia 21. voor *verſtaen* leeſt *int velt.*
Inden 16. reghel van de leſte ſye van lettre B leeſt *fyn en ſom.*
Inde 5. ſye van de lettre F inden 20. reghel, voor *ghewonden* leeſt *ghebonden.*
Inde 9. ſye van litera F inden 14. reghel leeſt *en hebben dies torconden.*

De reſte mach den goeswilligen Leſer by hemſeluen corrigeren.